

SPORDILEHT

6
MÄR
BER
6

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga kesknädal.

V. aastakäik.

Kesknädalal, 24. septembril 1924. a.

V. aastakäik.

Kes tegelikult võitis olümpia mängud.

Ameeriklaste huvitavad vaated rahvuste paremuse kohta. Eesti Pariisis kuuendal kohal.
Eesti Ameerika saadiku prof. A. Piip'i kiri spordi keskliidule.

Eesti spordi keskliit sai neil päevil Ameerika saadikult prof. A. Piip'ilt järgmise kirja ja tõlke ajakirjast „Current Opinion“, mida asja huvituse tõttu siinkohal täielikult avaldame:

Eesti spordi liit

(ärakiri välisministeeriumile)

Erapakina saadame Teile kuukirja „Current Opinioni“ septembri kuu numbril, milles leiduval artiklil olümpia mängude kohta teatud huvitus ei puudu. Nagu näete, arvatakse meid tõsiselt olevat võitnud kuuenda koha, mis väga meelitatav. Huvitav on veel märkida, et kõik Balti merd ümbritsevad rahvad esimeste seitsme hulka kuuluvad, ja nendega ainult Shveitsi ja Uuruguay (kus palju väljarändajaid Kesk-Euroopast) suudavad võistelda.

Soovin sel puhul meie spordimeestele tõsiselt õnne, ja loodan, et spordivaim ei raage, vaid aina kasvab. Sport on elurõõmu avalduse tundemärk, ja tulevik on nende päralt, kes ei lase end eluraskuste all paenduda. Ta on rahva noorusejõu avaldus, vastandina hääbuvate ilmakuurhust kannatavate rahvaste meelheitmisel. Selles mõttes on sport meil rahvusline vajadus ja tegur.

Artikli tõlke lisan juure.

Paremate õnnesoovidega

A. Piip.

„Current Opinioni“ septembri kuu number kirjutab järgmist:

Olümpia mängud lõppesid 27. juulil sel aastal Pariisis suure hiilgusega Ameerika ja Soome osavõtjatele, aga ka laialdase kahtlusega kogu sündmuse kordamineku kohta. Niihästi Ameerikas kui väljamaal on arvustused ilmunud, mida ühelt poolt välja kutsus märkimise süsteem, mis nagu öeldakse, ei anna õiget ettekujutust mitmesuguste rahvuste atleetilistest võimeidest, ja teisalt kahjatsemisvääriline rahvusvahelise vaenulikkuse tunnistus pealtvaatajate hulgas, kes ei oskanud olla „head kaotajad“.

Mitmed Ameerika juhtkirjade kirjutajad on tähelepanu juhtinud rahvusvaheliste

Paremad Tallinna naisujajad.

Ülemine rida: T. Tellmann, E. Rosenberg, C. Tellmann.
Alumine rida: J. Allas, A. Tõrvand.

võistluste õigluse peale, milledes kõik rahvad, vaatamata nende suuruse peale, on ühele alusele seatud. Kellegile ei tuleks meele viiest mehest koos seisvat jalgpallimeeskonda võistelda lasta üheteistkümnest mängijast koosseisva meeskonnaga. Ja siiski, nagu „New-York Sun“ ütleb, kas teised rahvad ei võistle sama lootusetult suure Ameerikaga? Meie võime valida kõige paremaid atleete 105.000.000 hulgast. Oleks ime, kui Eesti ühe miljoni inimestega, ehk Rootsi oma kuue miljoni niga, kui osavad nad ka ei oleks, võidaks. Isegi Inglise või Prantsuse võit oma neljakümne miljoniga oleks midagi võimatut. New-Yorgi „Telegram and Mail“ ei julge mõelda, kus Ameerika oleks seisnud, kui Soome ja teiste riikide elanikkude arv sama suur oleks olnud kui meie oma. Statis-

tikud aga ei seisata piiril, kuhu see leht astuda ei julge, vaid teevad ümberkorralduse elanikkude arvu alusel üllatavate tagajärgedega.

Tänavuste olümpia mängude lõpulik märkimine kuulutati ametlikult Ameerika ajalehtedes järgmiselt:

1. Ameerika Ühisriigid — 94 p.; 2. Prantsusmaa — 64; 3. Rootsi — 44,5; 4. Inglise — 37; 5. Soome — 34; 6. Norra — 31,25; 7. Helveetsia — 29,5; 8. Itaalia — 25,75; 9. Hollandi — 19; 10. Belgia — 17,75; 11. Daani — 17; 12. Argentiina — 13; 13. Uruguay — 10; 14. Ungari — 8; 15. Tsheho-Slovakkia — 8; 16. Eesti — 7; 17. Austria — 5, 18. Rumeenia — 4; 19. Jugoslaavia — 4; 20. Hispaania — 3; 21. Austraalia — 3; 22. Portugaal — 2; 23. L.-Ameerika — 1; 24. Haiti — 1; 25. Egiptus — 0,75; 26. Poola — 0,25.

Ümberkorraldades nimestikku võistlejate suurust arvesse võttes, saame järgmist:

1. Norra — 84,5 punkti; 2. Soome — 76,5; 3. Rootsi — 50,5; 4. Helveetsia — 49; 5. Uruguay — 44,5; 6. Eesti — 40,6; 7. Daani — 38,3; 8. Hollandi — 19; 9. Belgia — 14,9; 10. Argentiina — 10; 11. Prantsuse — 9,1; 12. Briti — 7; 13. Ungari — 6,8; 14. Ühisriigid — 6,1; 15. Austria — 5,3. Teised rahvad järgneks tähtsusetu punktidega.

See ümberkorraldus, seades Ameerika neljateistkümnendale kohale, ei oleks vist väga meelitatav Ameerika edevusele, aga ta oleks vististi õiglasem. Ta näitaks ameeriklastele, et Uruquai saavutused poolteise miljoni elanikuga, 10 punkti võitmisega on suurepärased, kui meie 94 punkti. Ta näitaks reljeefselt asjaolu, et skandinaavlastel ja helveetslastel on kõige atleetsemad rahvad. Nad ei jaga ameeriklaste elavat huvi võistlusmängude vastu, kui jalgpall ja basepall, kuid nende spordid on demokraatlikud ja käepärased igatühele. Meie atleedid, nagu „Chicago Tribune“ tähele paneb, on enimini intensiivselt ja teaduslikult treeneritud eritead- (Järg 2. leheküljel.)

Soome reisilt.

Tänavune jalgpallimeeste ainuke Soome reis tehti 13. sept., millele järgneval päeval — pühapäeval 14. sept. soomlased võtsid 5. Eesti—Soome jalgpalli maavõistluse revanshi oma läinud aastase kaotuse eest. „Ebba Munckil“ välja sõitev reisiseltskond oli kokku 18 inimest. Kahju oli, et Kalevi jaht päev varemalt oma masti oli murdnud. Nii jäi ligi paarikümnepealine jalgpallimeeste salk maavõistlusele pealtvaatamiseks ja ergutamiseks järele tulemata.

Vähese õitsumise järele oldi Helsingi sadamas, kus vastas Soome jalgpalli juht K. Soinio, ta vend, siis V. Eklöf, E. Pekonen, G. Sund, Artur Kukkk ja ... O. Silber, kes meist 3 tundi hiljem Tallinnast väljasõitnud, seda aga aeroplaamil ja meist nüüd varem Helsingis oli. Autod olid valmis ja need viisid meid Montana'sse, võõrastemajasse, milles meie jalgpallimehed varemalt ei ole olnud. Samal päeval olime Palkokenttä'l, s. o. väljal, kus maavõistlus järgmisel päeval aset leidis. Väli oli väga tasane, selle juures viimastest vihmadest liialt pehme ja selle tõttu raske. Samuti ka rohi suurelt kõrge, mis meid matshil rängalt takistas. Nagu pärast kõneldi, lendas mõne meie mehe löögil palli vaevaldase lennu juure kaasa ka tükk rohumätast. See suur rohi andis end rohkem tunda kui võis arvata. Meie Soome saadiku armastusväärne tütar, kes võistlust andumusega jälgis, tähendas pärast, et väljale oleks tulnud varemalt lehmad sööma lasta, mille järele alles jalgpalli mängima oleks võinud asuda.

Siis tuli matshi päev. Soome lehed tõid kirjeldusi, mainisid Eesti jalgpalli suurt edu, mis vähemalt nüüdsele suurel vormist äraoleku ajajärgul meile enestelegi küsitavana tundub. Tehti viimaseid ettevalmistusi. Löödi saabastele nuppe (jalgpallimeeste keeles „nublakaid“) alla. Nupudest tuli aga puudus. Ligi oli neid 75, kuid kõrge rohi nõudis sama palju juure. Soomlaste abil läbistasime 2 magasin, kuid saagiks saime ainult 3 nuppu. Lõpuks pääsesime sest hädast.

Matsh läks, nagu Spordilehe eelmise kirjutuse numbris toodud, 0:4 (0:1). Kokkuvõttes oli mäng õige maotu. Soomlaste ülekaal oli suur, kuna meil jõud läks

tervelt kaitsemiseks. Selle tõttu olid üksikud pealetungide järgud ainult õletuleks.

Soomlased näitasid üht oma paremat mängu. Nad kombineerisid, võib ütelda, peaaegu rohkem kui tarvis. Selle juures ei olnud nende edurivil väravalöökidega mingit õnne. Iseenesest ei ole resultaat 0:4 suur, kui meeletuletada Soome eelmist võitu, mis oli Norra üle 2:0.

Meie meestest oli tema kohta üllatavas löögis O. Silber. „Suomen Urheilulehti“ nimetab teda „vana kaardiväe meheks“ ja lisab juure, et ta on kõva löögiga kaitse mängija. Teine tubli mees oli Kaarmann, kes sel võistlusel töötas otse temperamendiga, kuna ta harilikult mängib ühetasase külma kindlusega.

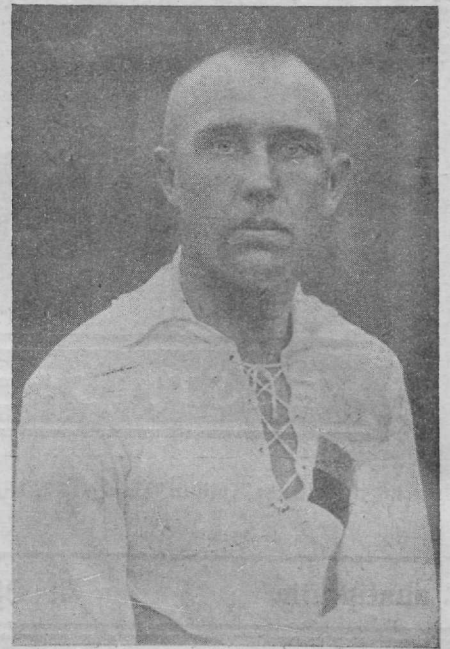
A. Ohaka, kes oli üheks reisiseltslaseks, ütles matshi järel, et Lello olnud sarnaselt nõrk, nagu poleks meil keskpoolkaitsjat olnudki. Suomen Urheilulehtis kirjutab Soinio: „Silberi järele tahame asetada noort Lellot, keskpoolkaitsjat, parema mängijana meeskonda.“ Kas peab siin ütleva, et matse üle ei vaielda?

Lassi kohta ütles teine reisiseltslane R. Saulmann, et Lass mängida hästi ainult Spordi—Kalevi vahelistel võistlustel. See väide on ühekülgne, kuna oma suuremat tublidust on Lass näidanud just rahvusvahelistel matshidel — Eesti—Ameerika ja Eesti—Rootsi. Nüüd Soome vastu oli Lassil üliõnnetu päev, kuid ilma et teda vabandada püüaks, on märkida, et ükski ei ole alaliselt hea. See kuulub spordi suure ebakindlusesse. „Urheilulehti“ kirjutab Lassist: „Värvavahti Lassi oleme näinud mängimas mõnedki korrad, kuid eile oli tal halb päev. Ei oleks tõesti uskunud, et see oli sama mees, kes juunikuul Pershingi staadionil Pariisis tõrjus nii meisterlikult ameeriklaste pealetungid.“

Matshi järele on Soome lehtede arvamisest tuua, et nad meilt ootasid rohkeemat. Kuid sama juure leidis märkimist, et Soome vastu tänavu esinenud meeskond ei olnud meie kõige parem.

Samal matshi päeva õhtul oli bankett Käivopuisto suures restoraanis, mis nüüd kandis Tutankhameni nime. Sees müris jazz-band. Laud oli kaetud kõrvalsaalis. Banketist kõneledes ei saa möö-

mitmetele võõrastele rahvastele tõsiselt spordimehelikkuse vaimu õpetada. On tähelepanuväärne, et kõige sõbralikum vahekorid valitses kogu aeg inglise keelt kõnelevate ja Balti võistlejate vahel. Kolonel Robert M. Thompsoni, Ameerika olümpia mängude komitee presidendi sõnade järele oleks mängude ärajätmine rahvusvaheline õnnetus. Samuti ei ole tema arvates rahvamasside tunnete ebameeldiv avaldus mitte terve rahva kohta maksev, mida mitmed autoriteetsed isikud tõendavad. Ta ütleb edasi: järgmine olümpiaad on Hollandis, siis Ameerikas. New-Yorgi „Sun“ ja „Word“ ütlevad omades juhtkirjades, et kui maailma rahvad ei oska koos mängida, ei või neilt loota ka koos töötamist, ja „Word“ lisab stoilise usuga juure, et „ainsam vastus Colombes'i masside ülespidamise peale on jätkata osavõttu muutmatu ükskõiksusega.“

Otto Silber,
jalgpalli internatsionaalina surnud 24. aug. Leedu—Eesti maavõistlusel ja ülestõusnud 14. sept. Soome—Eesti maavõistlusel.

da, et Soome banketid (peale 1922. a. Viiburi) jätavad ainult „pooltäis mulje“. Seda mitte viina poolest, mis otse spordi meeste asi ei olegi, kuid mida Soomes keeluseaduse peale vaatamata ülirohkest leidub.

Kohvi juures kõneles Soome liidu esitajana Dr. Tanner. Ta tegi seda südamliselt ja märkis muu seas, et kõigi peale vaatamata ei ole soomlastele võistlused eestlastega hõlpsad. Vastas Eesti j.-liidu esimees A. Lugenberg, kes kinnitas Soome-Eesti spordi suhete kõvenemisest ja järjest sõbralikumaks minekust. Vahe-tati mälestuskarikad ja liidumärgid. Koosviibimisel oli ka meie Soome saadik A. Hellat.

Koosviibimisel pööras Spordilehe Helsingi lähetatud kaastööline mustaverelise ja väga sümpaatse wahekohtunik A. Bergkvisti (Rootsi) poole. Viimane kõneles peale Rootsi keele Ingliskeelt. Oma arvamise maavõistlusest andis ta Rootsi keeles kirjalikult. See kõlab järgmiselt: Esiteks tuleb mõlemaid meeskondi tänada korreksti ja gentlemanliku mängu eest, kuna harva on julhus juhtida sarnast sõbralikku matshi. Võistluses oli Soome meeskond sel päeval tuntavalt parem. Soomlaste paremal väravalöömise oskusel oleks võinud seis olla 8—10-ne väravaline. Eesti värvavaht oli üllatavalt nõrk. Värvavaht oleks pidanud 3 väravat päästma. Eestlastest imponeeris edurivist ainult Väli, siis poolkaitses Kaarmann ja kaitses Silber.

Matshi järgmise päeva hommikul lahkusid lennukil A. Lugenberg ja O. Silber. Ilm oli tuuline ja Silber oli seisnud lennukil merihaiguse äärel. Peale lõunat oli meeskonna vastuvõtmine meie saatkonnas, mis oli väga südamliselt. H. Kaarmann andis saadiku abikaasale meeskonna poolt roose.

Teisip. 15. sept. võidi jälle Tallinna poole matkata. Meri oli ootamatult lainetav ja suur osa ohverdas vaevades mõningat Neptunile.

5. maavõistlus Eesti-Soome oli möödunud.

8. olümpia mängudest.

(1. lehekülje järg.)

lased, kui üldise atleetilise tegevuse kõrgemad saadused.

„Häbistava korralageduse, vaba võistluse ja sõbralikkude rahvaste hümnide mahakisamise“ pärast arvab Londoni „Times“, et olümpia mängude surmakell on löönud. Tema kirjasaatja kirjutab, et „olümpia mängud ärritavad rahvusvahelist kibedust, selle asemel, et seda vaigistada“. Ta kirjeldab rahvamasside „jonnakat vaenlust ameeriklaste vastu“, keda ta kiidab nende „suurepärase“ ülespidamise eest häbemata tooruse terava provokatsioonini all“.

Ameerika arvamine ei ole nii pessimistlik, kui inglise. On tõsi, et massid näitasid üles kahjatsemisväärt viisakuse puudust, aga seda tuleb võtta ainult tunnistusena, et olümpia mängudel on ülesanne

Süda ja sport.

Dr. med. J. Vilms.

Et iga kehaliigutus ja närviline äritus ka südame tegevuse peale mõjub, on selge mitte ükski arstlike, vaid ka igale inimesele. Spordis mängivad aga kehaliigutused ja närvilised pingutused suurt osa, mistõttu nende mõju südametegevusele on väga suur ja mitmekülgne, nagu seda rida uurimusi on tõendanud.

Silmaspidades Eesti spordiliikumise kiiret edenemist — on vaja spordi ja südametegevuse vahetõttu ka Eesti teaduslikes kirjanduses lähemalt käsitada, et aegsasti selle alal arusaamist ja asjatundmist kasvatada.

Väljamaa kirjanduses on sel alal rida teaduslisi ja populaarseid artikleid ja monograafiaid ilmunud, kuna eesti keeles need veel pea täielikult puuduvad.

Esimised uurimised südame ja üldse kehaliste pingutuste vahetõttu üle on avaldanud Peacock 1865 a. Edasi Myer (5*), de Costa, Seitz, (Schott (1), Macban (2), Moinet (3), Fantzel (4) ja rida teisi autoreid. Uuemal ajal on tegelikus elus ettetulevatele tähelepanekuile seltsinud puht-teaduslised katsed, mis meile veel lähemalt lasevad pilku heita spordi ja südame vahetõttu üle.

Et tähelepanekud ja katsed kannavad väga mitmesugust laadi ning puudutavad mitmekesiseid kehalisi tegevusalasid nagu marssimised, rattasõit, jooks, maadlemine, käimine, mägestikku ronimine jne., jne., siis tuleb neid allpool liigitada selge ülevaate saamiseks üksikute spordivormide üle. Enne seda asume üldisele kehaliigutuste intensiivsuse ja südametegevuse vahetõttu vaatlemisele.

Frantzel (4) on Saksa-Prantsuse sõja (1870 a.) ajal soldatitel parema ja pahema südamepoole hüpertroofiat tähele pannud. Sedasama mainib tema Thurn'i (6) kohta, kes seda nekrutite suve marssidel konstateerinud. Samuti Friedrich (7). Südame hüpertroofiat katsub muu seas Traube (8) seletada peale raske töö ka alkoholi joomise ja suitsetamisega.

Külbs'i ja Brustman'i järele (Hoffmann 9), võib kehaliste pingutuste järele puls tõusta 180—200 löögini minutis, vererõhumine on 3—5 minutit hiljem harjutuse lõppu 160—180 m. m., see tähendab, suurem normaalsest. 5—10 minuti järele on seisukord harilikult normaal. Harjumatuil isikuil nõuab rahulikuks jäämine palju enam aega. Taimetoitlased ei olla mitte suurema vastupidavusega (Albu-Hoffmann, 9).

Ilmasõjas on südameid tähelepanud Wenkenbach ja Kaufmann, kes leidsid südame hüpertroofiat ja dilatatsiooni suurel protsendil enne terved olnud isikuil ja seda just ülipingutuste tagajärjel (Hoffmann, 9). Sellevastu ei olevat Hoffmanni järele kompenseeritud südame insufficiens paljudel juhtumistel end frondil mitte tunda annud.

Nicolai ja Zuntz (10) on katsunud südant kehalise töö ajal tähelepanna. Nad paigutasid selleks inimese ringikäiva trumli peale. Ühtlasi rinnakasti ja südant liikumata vastu röntgeni platet kinnita-

des. Liikuva trumli peal käimine tõendas, (kokku neli juhtust), et töö ajal laienevad südamepiirid, kuid töö lõpetamisel vähenevad need häkki vähemaks, kui normaalses olekus. See nähtus ilmus juba 3 sek. peale töö lõpetamist. Nii olid südame laiuse mõõdud (diametr. transversalis) näit.:

Enne tööd: 12,8 cm.

töö ajal 13,2 cm. — see on juure võtnud 0,4 cm.

pärast tööd 12,0 cm. — see on vähenenud 0,8 cm.

Autorid seletavad sarnast nähtust sellega, et puhkava inimese süda mitte täiesti igal kokkutõmbel verest ei tühjene, kehaliselt töötanud inimese süda aga tühjeneb täiesti ja on ka selletõttu väiksem, kuna kehalise pingutuse lõpetamisel süda veel äritud on, verd aga vähemal määral kui enne juure voolab. Rautmann (33) arvab südamevähenemise kohta omas uurimuses jooksu üle, et ei vere juurejooksu vähenemine, ega vaheliha madalamal seismine peale töö lõpetamist ei tohiks südame vähenemise põhjuseks olla, vaid asjaolu, et süda kokkutõmbel väsimuse tõttu kauem seisatab, kui enne.

Sellega pole südamevähenemise põhjused pärast spordiharjutusi veel mitte küllalt selgitud.

Südame häkilise nõrkuse tunnismärgid kehaliste ülipingutuste tagajärjel on (Martius, 11): hingeldus, südamepiiride laienemine, südame tipp-löögi paigalt ära nihkumine, korratu, kiire ja tugev tipp-löök, kuid nõrk puls ja vererõhu langemine. Iseäranis iseloomulik on siin vastolu tugeva tipp-löögi ja nõrga pulsi vahel. Neid samu tunnismärke on konstateerinud Martiuse järele Zuntz, Schumburg, Thurn, Schott, Albu j. t. Sarnasel haigel on võimata raskeid kehalisi pingutusi teha: nagu raskusi tõsta, märke käia, trepist üles minna jne. Rasketel juhtumistel on isegi käimine raskendunud, sest ilmub hingeldus, südamekloppimine, peapööritus jne.

Enamasti tekkivad sarnased tagajärjed häkki, näit., töölistel raskete kottide kandmise ajal, mägestikus ronimisel ehk spordivõistlusil (Martius, 11).

Sarnased halvad tagajärjed häkiliste ülipingutuste mõjul tulevad enamasti ette harjumata inimestel, iseäranis aga neil, kes üldse harilikult vähe liiguvad (Schrötter, 12).

Südame häkiline nõrkus ülipingutuse tagajärjel tekkib selletõttu, et suurendud kehalik töö südamest erakordist tugevat töötamist nõuab. Kuid igal asjal on omad piirid — ning teataval momendil nõrgeneb, see on, väsib südamelihhas. Sügavate sissehingamiste puhul, kus rinnakastis negatiivne rõhumine valitseb, on rinnakasti veresooneid verrega enam täidetud kui harilikult, sest juurevool negatiivse rõhumise tõttu on kergendud. Seltsib nüüd sarnasel korral südame väsimusele veel juure asjaolu, et inimene „pingutab“, see on, et hingelöör keelpaelte kohal kinnitõmbub, vahelihas ülespoole tõuseb ja külljeluud fikseeritakse — siis tekkib rinnakastis tugev positiivne rõhumine, mis peasjalikult kopsu veresoontest verd loomulikult südamesse

Jälle üks atleet... kinotäheks.

Nagu New-Jorgist teatakse, on Ameerika sprinter Charlie Paddock, ilmarekordimees lühikestes maades, deklareerinud järgmist: „Praegused materjalistilised ajad ei luba mul enam treenerida, et osa võtta Ameerika kergespordi esivõistlustest, mis peetakse septembris.“ Nimelt võtab Paddock ühes oma hea kameraadi Douglas Fairbanks'iga osa mitmest suurest filmist, mida vändatakse Los-Angelesis. Pilt kujutab Paddockit Los-Angelesi tänaval.

„püüab pressida. Terve süda väheneb sarnasel korral (vrdl. — Valsalvae katse — Schmidt, 18). Väsinud südame muskel, millel positiivse rõhu all raske töötada, võib sel puhul välja venida, kui pingutuse lõpetamisel ja sissehingamisel rinnakastis uuesti negatiivne rõhumine tekkib, algab südamesse suur vere juurevool, mis samuti dilateerivalt mõjuda võib. Nii ongi südame laienemine ja häkiline südamenõrkus tekkinud, mis tihti on jäädav ja vajab pikaajalist arstimist.

Seega oleksid vereringjooksu muutused „pingutuste“ tagajärjel ja südame muskli väsimus südamenõrkuse ja laienemise peapõhjused. Kuid peale selle ei tule ka unustada väsimusprodukte, mis tekkivad kehalise töö tagajärjel ja mis ka omalt poolt südamelihast võivad halvata (Schmidt, 18; Lagrange, 21;).

On süda terve, siis tarvitab ka oma tagavarajõudu ning saab kergesti üle võrdlemisi suurtest pingutustest. Nii heidab harilik süda enesest Stirlingi järele (34) 3 L. verd ühes minutis; see arv võib aga tõusta 12 L. ja isegi 21 L. peale, ilma et süda veel rikutud saaks ehk hüpertrofeeruks! Muidugi on südame võimise ülemmäär üksikuil isikuil individuaalne.

Kui kehalised harjutused on kestvad, see on pikaajalised, siis tekkib harilikult südame massi suurenemine, hüpertroofia. Hüpertroofiline süda on küll terve, kuid kannab eneses hädaohtu: — kergesti laieneda. Sest tema on harjunud suure tööga, ning vajab oma toitmiseks ikka suurt tööd. On kehaline töö vähene, siis on vere juurevool südamesse väiksem, kuna äravool pea endine. See tähendab aga südame muskli toitmistingimuste halvenemist (Jacob, 13). (Järgneb).

*) Numbrid klambrites juhatavad kirjutuse lõpul leiduvat autori poolt tarvitatud tööde nimestikku. Toimetus.

11 meetrit.

Enam rõhku vahekohtunikkude peale!

Esivõistluste kohtamine Spordi ja Kalevi vahel lõppes skandaaliga: Kalevi meeskond katkestas mängu ja lahkus protesteerides vahekohtuniku üle väljalt; publiku hulgas tõusid sõnavahetused isekeskis ja mängu korraldajatega, nõudes pääsetähtede raha tagasimaksmist jne. Üldse oli see üks mudasem sportiline sündmus, mis veel tagant järele võib laineid lüüa ja spordiliikumise peale halvavalt mõjuda.

Kui nüüd mõne päeva möödudes vaadata tagasi Spordi-Kalevi mängu, siis raputad imestuses pead — millest tekkis see inetu intsident. Mäng oli ise kõige harilikum, mängiti hariliku hooga ja harilikult oludes. Midagi iseäralikku seni ei juhtunud, kui vahekohtunik välja ei toonud karistuslöögid, mängijate instinkte ei õhutanud ja publiku nõrka külge ei puudutanud — parteilikkust. Siis löödi ühel mängijal kulum veriseks ja mitmehäälne mürmel tõusis tribüünidel. Järjekult rikkus vahekohtunik selle mängu.

On tagant järele raske kindlaks teha, kuid võrd põhjendatud oli ühe poole süü, et ta nii mitu nii rasket karistust väärilis. Kes aga pealtvaatajana mängul viibis, võib kinnitada, et kumbagi poole toorest mängu näha ei olnud ja karistused sagedasti imestust publikus ja piirikohtunikkudegi protesti esile kutsusid. Meil on üldse raske mingi sündmuse üle arvustavalt kirjutada. Kohe nuhib keegi välja, et see kindlasti ainult sündmuse ühe osalise kahjuks või kasuks on kirjutatud ja kirjutajale langeb raske erapoolikuse süü kaela. Meie oleme selles arvamisest, et see käesolevagi kirjutuse puhul tulemata ei jää, kuid usume ühtlasi ka, et need kel puhas sportline idee kallis on ja sporti ainult karikate ja meistrinimede pärast ei harrasta, meiega selleks ühinevad, et selle Spordi-Kalevi matshi taolised sündmused meie spordielust kaoksid ja spordiväljad kakeluskohadeks ei muutuks. Seni oleme hämmastusega mõningaid väljamaa teateid lugeanud, kus pealtvaatajad vahekohtunikke läbi peksavad või mängijate kallal omavoli tarvitavad. Pea see soodsal arenemisel meilgi nii ei või sündida. Kordame veel, et meie käesolevaid ridu ainult sarnase languse ärahodmiseks kirjutame.

Olgu selgelt siinkohal öeldud, et meie vahekohtuniku sihilikus erapoolikuses ei süüdistata, samuti Sporti käsitatavas mängus paremaks peame, kuid usume, et tema oma paremuse fikseerimiseks väravateni ka vist ilma karistuslöökidetagi oleks jõudnud. Et viimased kohatud olid, seda on osalt mõlemasse seltsi kuuluvad sportlased tõendanud, samuti ajakirjandus. Meie esitame siinkohal väite, et **meie jalgpalli vahekohtunikud täies selguses ei ole 11 mtr. karistuslöökidete tarvitamise õiguse kohta.** Igatahes on välismaail harva kuulda ja näha sarnast võistlust, kus ühe poole

kahjuks neid tervelt 3 antakse. Selle võistlejaspoole mäng peab siis äärmiselt toores ja ebakorrektna olema. Meil aga kipub see harilikuks nähtuseks saama — ka „Vaba Maa“ karikavõistluses oli Kalevi kahjuks 2 karistuslööki. Meie väite õigustuseks toome veel näite: Soome-Rootsi maavõistlusel Helsingis teenis Eesti vahekohtunik üldise meelepaha oma karistuslöökidega (ka kolm!). Ajakirjandus toonitas, et need täielikult alusetu olid andud ja mängu saatuse väärilt otsustasid.

11mtr. karistuslööki on kõrgeim karistus jalgpallis ja teenib võrdluse kõrgeima karistusega kohtupraktikas. On loomulik, et selle ranga otsusega ainult harukordselt tõsisel ja kardetaval juhusel välja tulakse. Loogiliselt mõeldes on karistuslööki teenitud sarnasel juhusel, kus pealetungiva poole kindel väravashans on kuritahtliselt — tervisele hädaohtlikul või autul viisil — hävitatud. Rahvusvaheline jalgpallimäärustik hoiatab vahekohtuniku mitmel korral karistuslöögi liiga kergelt andmise eest. Ta rõhutab, et karistuslööki ilmselt tahtelise süüteo eest ainult antagu ja kaheldaval juhusel sellest hoitagu. Määrustiku manitsus kõlab: **Mängu määruste eesmärgiks on tagada võistluse käiku võimalikult vähemate seisakutega ja segamistega. Sellest vaatepunktist on vahekohtuniku kohus mitte määrata karistusi puht tehniliste ehk arvatavate määruste rikkumiste eest. Alaline vileandmine tühistatakse ja ainult arvatavate määruste rikkumiste puhul tekitab mängijates halba tunde, vähendab nende mänguhimu ja rikub pealtvaatajate lõbu.** Et need viimased faktid käsitatavas mängus ilmsed olid, on vaidlematu. Meie kohus on konstateerida, et vahekohtunik oma ülesande kõrgusel ei olnud ja oma ebakindla talitusviisiga soovimatu nähtuse esile kutsus.

Meie tahaksime näha, et vahekohtunik mitte ainult vilistaja ei oleks, kel moraalne vastutus oma ülesande vastu puudub, vaid vahekohtunik enam mängijate ja publiku kasvataja oleks, kes sportlase idee kõigile armsaks ja austatavaks oskaks teha. Ta peaks mängijatest tuntavalt kõrgema intelligentsiga olema ja väärnähtuse tekkimist tema idus juba hävitada oskama. Meie oleme õnnetud, et meie oma spordiga alles lapsekingades oleme ja meie spordiväljadel alles esimene põlv sportlasi. Kui meie oma mängijate mängutasapinna alles äärmiselt puuduliku teame olevat, ei suuda meie nõudagi neilt kaaluvate spordi psüholoogiliste ülesannete lahendamist. Meie näeme välismaail halli ja kulupäid vastutusrikastel vahekohtunikkude kohtadel. Pannes endi tegevaid sportlasi sarnastele kohtadele, kes isegi mängust isiklikult otsekohe võivad huvitatud olla, patustame meie moraali vastu ja avatleme endi mängijaid libedale teele

(meie räägime praegu ikka üldiselt). Meie oleme küllalt vist sarnaseid katseid teinud ja nurisemine vahekohtunikkude üle on meil alaline. Eeskujuliku sportlase distsipliini maksmapanemiseks meie spordiväljadel ja puhta sportlase aate propageerimiseks on meil ainsa pääseteena meist kõrgemal seisva spordirahvuse autoriteetseid kohtunikke tähtsamatel matshidel kasutama hakata. Meie näeme sportlase vahekohtu tasapinna tõstmises veel suuremat kaaluvust, kui mänguuskuse õpetamises mängijatele.

Kodumaalt.

Kaitseväe spordikursused.

Kaitseväe jaoks spordiinstruktorite ettevalmistuseks on kaitseväe ühendatud õpeasutuste juure ellukutsutud kehalise kasvatuse kursused. Kursustest osavõtjateks olid esimestel kursustel ainult ohvitserid, kellest nüüd kursuste lõpetamise järele oodatakse energilist tööd väeosaades. Esimesed kursused algasid veebruaris ja lõppesid 22. augustil. Õpilasteks oli 21 ohvitseri, kellest lõpetasid 20.

Uus kursus algab 1. oktoobril ja kestab 10 kuud. Kursustele vastuvõtmiseks on määratud järgmised katsed: 100 mt. — 14 sek.; 1000 mtr. — 3.45; kaugushüpe — 4.25; kõrgushüpe — 1.25; kuulitõuge — keskmine mõlema käe tõukest 6.5 mtr.; ronimine redelil (võiml. määrustik. har. 69); harjutused kangil (võiml. määrustik harj. 56); 45 kg. raskuse tõstmine kahe käega. Peale katsete arstline järelevaatus, mõõtmine jne. Õpilaste arv on määratud — 26. Suvekuudel on kavatsatud samasugune arv allohvitseri kursustele võtta lähema kava läbitegemiseks.

Kaitseväe jalgpallimeeskond,

kes viimati Tallinnas Läti sõjaväe meeskonda 1:0 võitis, sõidab 3. okt. Riiga, et seal pidada uut võistlust lätlaste vastu. Võistlus peetakse Riias 5. oktoobril.

Tallinna keskkoolide esivõistlused jalgpallis

on alanud. Võistlusi peetakse nagu üldiseidki esivõistlusi tänavu 2-he miinuse süsteemiga. Võitja meeskond omab K. Raussi poolt väljapandud rändava auhinna. Senised võistlused on annud järgmisi tagajärgi: kolled sh — 1. reaalkool 3:0; Saksa gümn. — poegl. kaubanduskool 2:1; humanitaargümn. — tehnika ühiskümn. 5:0.

Tall. Kalevi rahvusvahelised kerge-spordis,

mis olid ettenähtud 20.—21. sept., jäävad sel hooajal pidamata. Venelastelt oli nõusolek võistlustest osavõtuks, kuid takistas, et suur osa Kalevi oma mehi oli laiali mööda välismaid. Nii olid Klumberg ja Villemson Helsingis, Huuk Stokholmis, Ever ja Tiisfeldt Varssavis. Tallinn jääb tänavu täiesti ilma rahvusvaheliste võistlusteta.

o.-ü. „ESTO“

Tallinnas, Pikk t. 47.
Kõnetraat 10-02.

Ainult o.-ü. „ESTOST“ ostab iga spordiharrastaja hooaja sporditarbeid. Hinnad mõõdukad.

Kõige austusega **o.-ü. „ESTO“.**

ESIVÕISTLUSED JALGPALLIS.

I. klass:

Kalev — Sport.

Matshi kohta.

Peale laineid löönud esivõistluste mängu Kalev-Sport — kuuldus ka hääli: „Nüüd oleme Euroopale järele jõudnud, kuna seal sarnaseid sensatsioonilisi matshe juhtuvat hooaja kohta meie ühe asemel sada!“

Meie aga õiendaksime seda järgmiselt: mitte Euroopale ei ole meie lähemale jõudnud vaid, laskunud nende tapeluste tasapinnale, mis meil umbes 10—20 aasta eest „porikiila“ ja „kassisaba“ jne. poiste vahel käisid. On nüüdki osa alalist jalgpalli publikut, kes jalgpallivõistlust ikka sarnaselt seisukohalt võtavad. Neid aga meie spordi kandvaks kihiks ei pea ja temaga kompromissi ei mõtle sobitada. Need aplodeerivad spordile, tsirkusele, kakelusele jne. ühesuguse vaimustusega. Oleme ärevuses selle osa publiku pärast, kes tundes spordi aatelisti sihte, tulevad spordiväljale sportlasteks, ülevateks elamusteks, lootes eneselegi kaasa võtta sealt midagi, mis kergendab argipäevast hallust kanda. Missuguse mulje sellest mängust oleks saanud veel sarnaste vaadetega isik, kes esimest korda, ütleme sõprade soovitusel, sinna oleks ilmunud.

Meeldivusest ei saa siin kõnet olla kuna juba mängu algmomentidest peale kõlas Kalevi väravate juures inetute hüüete kriiskamine mõnekümne pealise hulga poolt, kes spordile au ei tee. See ei olnud mingi heatahtline ovatsioon ega korrektne ergutamine, vaid vastase maha teha püüdmine. Samuti ei ole meile meeldiv konstateerida, et sarnased nähtused on viisiks saanud erilisel Spordi väljal, kus korra pidamise alati raskusi. Kui need võistluse korraldajale, kelleks seekord oli jalgpalliliit, võitmatud on, siis tuleks sellest tõmmata konsekvence.

Ja siis vahekohtunik. Meie ei lähe siin tema nimest välja, ei kõnele sugugi vahekohtuniku isikust, kuid kõneleme ainult vahekohtuniku, kui võistlusejuhi tegevusest.

Selles oli vaidluseta defekte ja neid tuleb kvalifitseerida suurteks. 3 penaltyt esimese klassi mängu 27-me minuti (37, 60 ja 63 mänguminutil) kohta! 11-meetri karistuslöövide määramise kohta on Spordilehe käesoleva numbril teisel kohal määrustega selgitatud seisukoht juba avaldatud. Vahekohtuniku asjasse süvenematul ja taktitult juhtumisel võib ka kõige vagasem mäng muutuda tapluseks. Esimeseks oleks pidanud kohtunik looma korralikud võistlustingimised, selleks värvatagused lasta puhtaks teha. Samuti oleks pidanud ta üle saama lahkuminekutest oma abimeeste — piirikohtunikkudega. Et neil viimastel ka on asjatundlikkust siis kõigutas esiti mängijate kui ka publiku usku vahekohtunikusse tema piirikohtunikkude ignoreerimine. Üks neist M. Miller, samuti TJK-st, tähendas pärast, et ta väljal kohtunikuga isegi vaidlusesse pidanud sattuma. Teine piirikohtunik J. Jeg (Tall. Flora), oli kohtuniku rohke arvu otuste kohta vastupidisel arvamisel. Võib ütelda, et kohtunik ei ole seotud oma abiliste arvamisega, kuid selle jaatamisel

oleks pidanud ta koostööd nendega lõpetama.

Nii tuli, et Kalev väljalt lahkus. Määrused näevad ette, et väljalt lahkumisel loetakse meeskond vastuvaidluseta kaotanuks. Sportliste määruste distipliin nõuab, et meeskond peab vahekohtunikult vastu võtma kõik kannatused, kõnelemata nende õiglusest või õiglusetusest.

Siin patustas kahtlemata Kalev. Üldiselt ei ole see aga välismail harv nähtus, et meeskond, kes vahekohtuniku arvatavast erapoolikusest hoiduda tahab, väljalt ära tuleb ja mängu võidu küsimuse sellega väravate seisu peale vaatamata tegelikult mõningal määral lahtiseks jätab. On arvamisi, et Kalev oleks pidanud lahkuma enne kolmanda penalty-kicki sisselöömist, mis toodud arvamise järele Kalevi meeskonda lahkumiseks rohkem oleks õigustanud. Nii olla Kalev tahtnud esmalt näha, kas see kolmas karistuslööki lõpuks sisse löödakse või mitte ja siis sellest järelduse teha. See vajab õiendamist, kuna see väide õige ei ole. Nimelt oleks see kolmas penalty möödaloomisest tulnud korramisele, sest karistusallas oli loogitegemisel 3 vastasmeeste, mida määrused ei luba. Asi oli järgmine: Kalevi kapten ütles 3-nda penalty määramisel, et kui vahekohtunik seda täita laseb, siis nende meeskond lahku. Kohtunik ütles: „Ära tee nalja,“ andis vile ja Kalev tuli väljalt.

Kuidas läks võistluse 65 minutit 3-e penaltyga.

Matsh peeti 17. sept. Spordi väljal. Väli võistluseks haruldaselt soodne, kuid puhub õige tugev tuul. Pealtvaatajaid 2000-nde ümber. Koosseisud:

Sport:

	Tipner	
	Javorski	Vain
Klaos	Rein	Einmann
	(kapit.)	
Maurer	Paal	Üpraus
	Tell	Kihlefeldt
Vahekohtunik O. Silber (TJK).		
Brenner	Kaarmann	Ellmann
	(kapit.)	Röks
	Kallaste	Lello
	Felitsius	Liivar
	Lass	

Kalev:

Sport saab valiku ja võtab välja poole alla tuult ja päikest. 2. min. lööb Felitsius palli korni. Sellest löödud palli võtab Lass rusikaga, kuna Kaarmann lõpuliikult ära lööb. 5 min. söötab Üpraus Maurerile, viimane on ofsaidis, mida ainult piirikohtunik märgib. Tekib kardetav moment, mis lõpeb Liivari poolt tehtud uue nurgalööbiga. 8 min saab Tipner Spordi väravas esimest korda palli. 9 min. toimetab Kallaste vabalööki, Röks pääseb läbimurdele, kuid Tipner likvideerib ülimal ajal. Sport teeb ägedat pealetungi, mida peatab 2 ofsaidi jäämist. Spordi pealetung kestab pea terve veerandtundi, siis teeb Kalev pealetungi. Kaarmanni söödust teeb Brenner kena löögi. Ägedus raugub, kuid ajutiseks. Uus Kalevi kombinatsioon Kallaste-Kaarmann-Röks,

kus Tipner jälle lahendavalt vahele astub. 36 min tuleb esimene murdemoment. Lass on üle 16-meetri karistusala väljas. Eemal-seisev vahekohtunik, kellele Lass seljaga, arvab, et Lass seal käega palli võtnud. Lähemal olnud piirimees eitab seda. Vahekohtunik jääb oma arvamisele ja annab vabalöögi. Selle tegema hakkamisel läheb Tell ofsaidi, asub seljaga palli poole ja näoga Lassi poole ja tõukab isegi Lassi. Teine piirikohtunik märgib vabalöögi tegemisel Telli seisukorda ofsaidina, kuid kohtunik jääb passiivseks. Sellele järgneb segadus Kalevi värava all ja kohtunik näeb kahte h a n d s i. Ta ise ütleb, et esimene kord on pall vastu kätt läinud — ta ei tea, kas Lellole või Liivari ja sealt põrganud Kaljoti vastu. Tuleb penalty nr. 1. Üpraus lööb küll tugevalt, kuid peaegu väravavahi kohta. Viimane viskab end maha ja püüab. Üpraus läheb peale ja lööb — pall võrgus — 1:0! Kuid ei — vahekohtunik ei tunnista väravat, olgugi, et üldisel arvamisel löök oli seaduspärane. Kohtunik motiveerib oma arvamist Üprausi toore mänguga, millest Lassi pea sai kannatada. Mäng peatub paariks minutiks. Lass lahku. Väravasse asub Liivar, kaitsjaks Ellmann. Kohtunik laseb toimetada Lassi löömise eest vabalöögi Kalevi heaks. 41 min murrab Röks läbi, Tipner on väravast väljas, kuid Röks lööb üle värava. 44 min. tuleb Lass käteplagina all valge sidemega pea ümber väljale tagasi. 47 min. rida võimalusi värava löömiseks. Spordi väravas, kuid ei suudeta kasutada. Mängu algusest on möödunud 48 min. kui antakse vile poolajale minemiseks. Nurgalöögid olid 7:0 Spordi heaks.

Vaheaega on 7 min. Pilt muutub, kuna Kalev nüüd pärituult mängides domineerib. Kaarmann, kel sukasaäred mahavajunud, tungib vasakul tiival läbi ja tsenderdab, Röks lööb peaga, kuid Tipner püüab. Sport teeb oma meeskonnas ümberpaigutuse: Üpraus vasakule äärele, Kihlefeldt sisemiseks. 15 min. antakse penalty nr. 2 — vahekohtuniku konstateerimisel Liivari käe eest. Paal toob Tipneri lööma, pall läheb kõrgelt üle. Mäng läheb Spordi värava alla, 18 minutil tuleb sealt tagasi — Üpraus söötab Maurerile, viimasele löikab Kallaste poolristi ette ja ilma et nende vahel iseäralikku kokkupuutumist oleks, lööb väljajooksnud Lass palli ära, kuid siis kõlab vile — penalty nr. 3. Kohtuniku poolt märgitud põhjus: Kallaste on takistanud Maureri. Olukord Maureri läbitungida püüdel ei olnud Kalevile kuigi kriitiline. Kaarmann protesteerib, mehed on karistusallas, uus vile, Einmann lööb, Lass teeb katset püüdmiseks, kuid pall on võrgus. Vahekohtunik registreerib 1:0 Spordi heaks. Nurga löögid sel poolajal samuti 1:0 Spordi heaks. Kalev lahku, kuna mängida jäi 25 minutit.

Mängijatest.

Sport näitas sel matshil tugevat ja energilist mängu. Nimetada on Telli, kes paistis täiesti puhkanuma ja oli haruldaselt hoogne. Samuti oli ka Maurer harilikult parem. Üpraus oli rohkelt äritatud, mille all ta töö kannatas. Poolkaitses oli rahuldav. Kaitses paistis välja Javorski.

Kalevil ei olnud mängu ühtlust. Puudus koosmäng, kuna pealetungid tuge- nesid läbimurretele, milles Rõks püüdis olla aktiivne. Kaarmann ei olnud nii hea kui harilikult forvardina. Tiiva ajajad Väli ja Brenner mõlemad nõrgad, kuigi Väli oma lihtsa mängu juures vähemalt püü- mist oli. Poolkaitse liin samuti keskpä- rane. Kaitstes oli Felitsius nõrgem mees väljal, kelle löögid olid kindlusetumad.

65-e minutilise võistluse järele oli män- gu paremus Spordil, kuid mõlemalt poolt jällegi üldine väravalöökkide kehvus või õigemini täielik puudus.

II. klass:

Tall. Sport — Tall. Võitleja 9:0 (5:0).

Peeti 10. sept. Spordi väljal F. Kulli (Tall. Kalev) juhtimisel. Võitleja mängis 8 mehega, mis esivõistlustele ilmunud meeskondadele enestele peaks olema lubamatu. Kohtunik ütleb, et kõik vära- vad olnud Võitleja väravahvate süü. Väravahvate oli Võitlejal nimelt kaks: esimese saatis meeskond väljalt ära, te- ma asemele asus tsentrhalf, kes aga eel- misest väravahvist veel hullemaid palle sisse laskis.

Tall. Kalev — TJK 3:0 (0:0).

TJK südi mängu juures lõpetati esi- mene poolaeg väravateta. Alles võistlu- se lõpuminutitel saavutas Kalev 2 vära- vat, mis lõputulemuse üksnulli pealt viis suuremale arvule 3:0. TJK hoolitsevam hing M. Miller sõnas nende kahe viimase vära- vahvate puhul, et õhupallide püüdmine nende väravahvate raskusi teeb. Võist- lus peeti 12. sept. Spordi väljal. Kohtu- nik G. Vain.

Tall. Kalev — Tall. Sport 4:0 (1:0).

On oma suuruse poolest ootamatu re- sultaat. Algul tegi Sport kenat peale- tungi, siis saavutas Kalev Maurer 2. lä- bimurdest oma esimese vära-va. Võis arvata, et Kalevil läheb raskeks ära hoi- da selle tasumist, kuid kujunes vastupidi. Kalev kinnitas oma paremust kahe üks- teisele kiirelt järgneva väravagä. Kena mäng, kus Kalevil töötas ilusalt poolkait- se Kull—Paalberg—Rõmmer. Neist sil- mapaistvad Paalberg ja uudisena noor valgepealine Rõmmer. Spordi parema mehena osutus parempoolne sisemine Ge- rasimov. Ei ole usutav, et sarnane re- sultaat kordub samade meeskondade teistkordsel kohtamisel. Matsh oli 22. sept. Spordi väljal. Kohtunik M. Miller (TJK), kel oli mõningaid defektseid ot- susi, kuid kogusummas vastuvõetav. Pealtvaatajaid paarsada.

III. klass:

Tall. Sport — Tall. Võitleja 10:1 (6:0).

Samal ajal kui Võitleja 2. kl. meeskond 10. sept. võitis Spordi väljal Spordilt vas- tu kaotuse 0:9, kapituleeris Võitleja 3. kl. meeskond Spordile Kalevi loigus väljal samuti Spordile 1:10. Oli juba kümme täis, kui Võitleja lõi ühe vastu. Mäng oli vähe- pakkuv. Võitleja väravahvate nõrk. Koh- tunik H. Kipp (Tall. Kalev).

Tall. Sport — Tall. Olümpia 4:0 (0:0).

Võisteldi 14. sept. Spordis. Puudusid korraldajad ja väli oli märkimata. Koh- tunik M. Miller (TJK). Sport oli suures ülekaalus, kuna Olümpial vastu löömiseks juhuseidki polnud.

Nõmme Kalju — Bevetesso 2:0 (0:0).

Baltiski mehed ei pakkunud midagi väl- japaistvat. Nad kaotasid Kaljule sama resultaadiga 2:0, mis 24. aug. Baltiskis ja lõpetasid sellega oma esimese kordse osavõtu esivõistlustest. Tulev aasta peaks neile paremat lubama. Matsh oli 14. sept. Kalevi väljal. Kohtunik V. Rõks (Tall. Kalev).

Sindi Kalju — Pärnu Tervis 3:0 (0:0).

Pärnumaa ühetasased meeskonnad pi- dasid oma kolmandat matshi Pärnus 14. sept. Seekord nägi Pärnu pealinna koh- tunikuna Joh. Jeg'i (Tall. Floora). Ta oli kõvast korrast lugupidav mees, kes Pär- nu vasaku ääre 5 minutiks väljalt ära saatis ja rahu liialt parteilikkude pealt- vaatajate kohta maksma pani. Normaali- aeg lõppes väravateta, kuna lisa poole- tunni esimesel veerandil Sindi oma nu- pukama mängu juures tegi 3 võidu vä- ravat. See langeb osalt Tervise nõrga- võitu kaitse arvele. Pealtvaatajaid oli 500 ümber.

Nõmme Kalju — Sindi Kalju 6:0 (3:0).

Võisteldi 21. sept. Kalevis. Väli oli po- rine. Võistlus oli juba maakonna pare- mate Pärnu ja Harju kohtamine. Nõmme esines kindlamana ja tegi õige suure portsjoni väravat. Sindi oli väärt au- värvat, milleks juhuseid oli, kuid tule- mata jäi. Sindil oli mõningaid tubimaid mehi, kellest nimetada kesktormajat, kes teisel poolajal keskpoolkaitsja kohale asus, siis ka paremat halfi ja samapoolset backi. Sindilastel oli vähe kogemusi, mis tulevad kindlal treeningul ja tihedamal võistlemisel. Kohtunik O. Silber (TJK).

IV. klass:

Tall. Võitleja — Tall. Floora 4:0 (0:0).

Tuli välja, et Tall. Võitleja tugevam meeskond on see kõige väiksem. Nad omasid Floora üle teenitud võidu. Võit- leja väravahvate ilmutas kenat kindlust. Matsh oli Kalevis 13. sept. Kohtunik R. Liivar (Tall. Kalev).

Jõeletme Ühendus — Keila Spordiring 3:1 (0:1).

Need sisemaa meeskonnad pidasid võistluse 14. sept. Kalevi väljal. Koh- tunik oli G. Vain (Tall. Sport). Matshil tu- li ette õnnetu juhus. Nimelt astuti Jõe- lehtme vasakul halfil Sepp'al jalg laba- luust välja. Selle tervestegemise eest hoolitseb liit. Paranemine tarvitab kuu aja ümber. Normaali mänguaeg andis re- sultaadi 1:1, kuna lisa poolel tunnil Ühen- dus märkis 2 vära-va.

Tall. Sport — Tall. Kalev 2:0 (1:0).

Matsh peeti Spordi väljal 18. sept. Koh- tunikuks oli üks uus mees — A. Kürbis (TJK). Sport oli parem meeskond ja kin- nitas võitu, mida ta Kalevi üle saavutas Harju võistlustel.

Tall. Floora — Tall. Makkabi 2:1 (0:0).

Makkabi annab oma seekordse teise kaotuse peale vaatamata kõneainet. Ni- melt oma kena mänguga. Tunnistatakse, et nad lihtsalt õnnetu tähe all võistlevad. Kaotasid ka seekord, olgugi et ülekaalu tuli pidada kuuluvaks Makkabile. Hea

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

**Soovitab oma valmistatud spordi
ja võimlemise abinõusid.**

Hinnakirjad tasuta.

mees oli neil keskpoolkaitsja. Mängu re- sultaat oli 3:1 ja sama palju kordi löödi pall ka keskelt lahti, kuid kohtunik, kel- leks oli V. Rõks (Tall. Kalev), tundis pea- le matshi kõnelevat oma südame häält. Nimelt jõudis ta selgusele, et üks vära- vate Makkabile oli löödud ofsaidist, mida ta võistluse ajal ei märganud ja kirjutas siis pärast protokolile 3:1 asemel 2:1. Sel- lega rikastas ta lõbusast küljest kohtu- nikkude juhtumusseeriaid. Matsh peeti Kalevis 18. sept.

Tall. Võitleja — Tall. Kalev 1:1 (0:0).

Võisteldi 19. sept. Kalevi väljal. Koh- tunik J. Jeg (Tall. Floora). Võitleja oli uuesti hoogne meeskond. Võistlus lõpe- tati pimeduse tõttu viigi juures.

Tall. Sport — Tall. Olümpia 2:1 (1:0).

20. sept. Kalevi väljal. Spordi napp võit. Näitas, et Olümpial, nagu Võitlejal ja Flooralgi on tublid noorte meeskonnad. Kohtunik R. Anier (Tall. Kalev), kelega küllalt rahul ei olnud.

Tall. Kalev — Tall. Võitleja 5:1 (3:0).

Sellel kordamismatshil 21. sept. Kalevi väljal tuli Võitlejal alla anda. Mäng oli tubli. Kohtunik J. Jeg (Tall. Floora).

Kool & Mäng

TALLINN, Vana Posti tänn. 2
Kõnetraat: 16-56, 21-78.

Mänguasjad, koolitarbed,
süstad ja tõukekelgid.

Tänane võistlus:

Sport 1 — TJK 1.

Esmaspäevase loosimise järele lepi- ti 1. klassi matshi Sport — TJK tähtaja koh- ta kokku ja see peetakse täna, kesknä- dalal 24. sept.

Sport ja TJK on vanad vastased, kuna 1921. a. meistrivõistluste finaalis Sport võitis TJK ainult 5:3 ja Harju tsükliks TJK on võitnud Sporti 1:0. See konkurents langes mineval aastal, kus Sport kahel korral võitis TJK üle kergelt. Tänavu on TJK jälle tuntavalt paremas vormis ja tal on nüüd esivõistlustel juhus jälle kord Spordi vastu proovida oma jõudu. Võist- lusele annab huvi juure, et nim. meeskon- dade vaheline kohtamine on esmakordne. TJK poolt tuleb oodata kõvat mängu, ku- na ta kergelt ei taha lahti ütelda tüsedast figureerimisest tänavustel esivõistlustel.

Euroopa paremate spordimaade meistrid ja meistrivõistluste tagajärjed tänavu.

Eesti seitsmendal kohal.

100 m tr.		6. Nedobity, Tsheho-Slovakkia	33.26,5
1. Honben, Saksa	10,7	7. Stoa, Norra	33.30,6
2. Engdahl, Rootsi	10,8	8. Paal, Eesti	35.08,0
2. Murlon, Prantsuse	10,8	110 m tr. tõkkeid.	
4. Halme, Soome	10,9	1. Pettersson, Rootsi	15,2
5. Borner, Shweits	11,0	2. Sempé, Prantsuse	15,6
5. Gerö, Ungari	11,0	3. Thorsen, Daani	15,9
5. Rauch, Austria	11,0	4. Jandera, Tsheho-Slovakkia	16,0
8. Schiang, Daani	11,1	5. Muskat, Ungari	16,2
9. Guldaker, Norra	11,5	5. Gundel, Saksa	16,2
10. Svoboda, Tsheho-Slovakkia	11,5	7. Wesley, Austria	16,3
200 m tr.		7. Larsen, Norra	16,3
1. Murlon, Prantsuse	21,6	7. Moser, Shweits	16,3
2. Engdahl, Rootsi	22,0	10. Neumann, Eesti	16,5
3. Schlöske, Saksa	22,3	400 m tr. tõkkeid.	
3. Gerö, Ungari	22,3	1. Christiernsson, Rootsi	56,3
3. Hemmi, Shweits	22,3	2. Vilén, Soome	56,6
6. Hoff, Norra	22,5	3. Valstad, Norra	56,9
7. Halme, Soome	22,7	4. Somfay, Ungari	57,0
7. Truelsen, Daani	22,7	5. Viel, Prantsuse	57,2
9. Linka, Tsheho-Slovakkia	23,4	6. Hebel, Saksa	58,5
10. Pereversin, Eesti	23,8	7. Malecek, Tsheho-Slovakkia	60,8
400 m tr.		8. Saulmann, Eesti	61,6
1. Engdahl, Rootsi	48,2	Kaugushüpe.	
2. Fery, Prantsuse	49,6	1. Hansen, Norra	7.28,5
3. Martin, Shweits	50,3	2. Björneman, Rootsi	7.18
4. Kurunczy, Ungari	51,0	3. Wilhelm, Prantsuse	7.12,5
5. Hoff, Norra	51,0	4. Haluska, Ungari	6.99
5. Jensen, Daani	51,0	5. Lehtonen, Soome	6.98
5. Vilén, Soome	51,0	6. Schumacher, Saksa	6.89
8. Neumann, Saksa	51,2	7. Klumberg, Eesti	6.73
9. Schenner, Austria	51,8	8. Wenk, Shweits	6.72
10. Fleischer, Tsheho-Slovakkia	52,7	9. Sobotka, Tsheho-Slovakkia	6.62
800 m tr.		10. Brüggman, Daani	6.48
1. Svensson, Rootsi	1.55,2	Kõrgushüpe.	
2. Peltzer, Saksa	1.57,2	1. Jansson, Rootsi	1.88
3. Järvelä, Soome	1.57,8	2. Gasoar, Ungari	1.86
4. Bruusgaard, Norra	1.58,0	2. Lewden, Prantsuse	1.86
5. Viriath, Prantsuse	1.58,4	4. Hansen, Norra	1.85,5
6. Benedek, Ungari	2.00,6	5. Kekkonen, Soome	1.85
7. Huuk, Eesti	2.00,8	6. Kuscera, Tsheho-Slovakkia	1.80
8. Jensen, Daani	2.01,2	7. Skorzinski, Saksa	1.77
9. Gasser, Austria	2.01,8	8. Umfaher, Austria	1.75
10. Riedl, Tsheho-Slovakkia	2.01,9	9. Klumberg, Eesti	1.70
1500 m tr.		9. Schuler, Shweits	1.70
1. Viriath, Prantsuse	4.04,6	Teivashüpe.	
2. Lundgreen, Rootsi	4.05,1	1. Vauthier, Prantsuse	3.70
3. Peltzer, Saksa	4.06,8	1. Lehninger, Saksa	3.70
4. Bruusgaard, Norra	4.07,3	3. Helander, Soome	3.60
5. Peussa, Soome	4.08,1	3. Rydberg, Rootsi	3.60
6. Friebe, Austria	4.09,0	5. Bütler, Shweits	3.50
7. Larsen, Daani	4.13,2	5. Jörgenson, Daani	3.50
8. Beijcy, Ungari	4.16,8	7. Novy, Tsheho-Slovakkia	3.40
9. Tiisfeldt, Eesti	4.17,2	7. Hadhazy, Ungari	3.40
10. Sindler, Tsheho-Slovakkia	4.18,2	9. Hoff, Norra	3.38
5000 m tr.		10. Klumberg, Eesti	3.30
1. Vide, Rootsi	15.09,2	Kolmik hüpe.	
2. Katz, Soome	15.17,2	1. Tuulos, Soome	14.68,
3. Husen, Saksa	15.23,7	2. Manskow, Norra	14.63
4. Bontemps, Prantsuse	15.34,1	3. Jansson, Rootsi	14.40
5. Hansen, Daani	15.37,2	4. Somfay, Ungari	14.05
6. Gundhus, Norra	15.48,8	5. Klumberg, Eesti	13.68
7. Gross, Ungari	15.56,0	6. Sobotka, Tsheho-Slovakkia	12.48,5
8. Kantor, Austria	15.56,8	7. Wenk, Shweits	12.35
9. Gaschen, Shweits	16.01,6	Kuulitõuge.	
10. Nedobity, Tsheho-Slovakkia	16.16,8	1. Jansson, Rootsi	14.11
10.000 m tr.		2. Niklander, Soome	14.00,5
1. Nurmi, Soome	30.32,2	3. Tammer, Eesti	13.65
2. Ebeling, Rootsi	32.19,4	4. Bedö, Ungari	13.64
3. Heuet, Prantsuse	32.36,4	5. Ruesch, Shweits	13.43
4. Grassmann, Saksa	33.07,4	6. Haymann, Saksa	13.37
5. Berg, Daani	33.24,0	7. Paoli, Prantsuse	13.15

8. Johansen, Norra	12.64
9. Pogany, Tsheho-Slovakkia	12.35
10. Sütz, Austria	12.14

Kettaheide.

1. Lüning, Rootsi	42.92
2. Toldi, Ungari	42.78
3. Kalkun, Eesti	42.43
4. Nütyymaa, Soome	42.32
5. Askildt, Norra	41.83
6. Steinbrenner, Saksa	41.20
7. Beranger, Prantsuse	40.22,5
8. Göröy, Tsheho-Slovakkia	39.06
9. Ruesch, Shweits	38.49
10. Schwarzinger, Austria	38.40

Oda viske.

1. Lindström, Rootsi	63.90
2. Ekqvist, Soome	63.76
3. Klumberg, Eesti	60.46
4. Zimmermann, Saksa	56.83
5. Czejtey, Ungari	54.77
6. Torp, Norra	54.01
7. Sembacire, Prantsuse	52.03
8. Moser, Shweits	48.00

Kui ülalloodud tagajärgedest hindame esimest kohta 10 punktiga, teist 9-ga jne., siis saame järgmise paremusjärjekorra:

1. Rootsi	150
2. Soome	112
3. Prantsuse	111,5
4. Saksa	97,5
5. Ungari	92
6. Norra	88
7. Eesti	50,5
8. Shweits	47,5
9. Daani	45,5
10. Tsheho-Slovakkia	43,5

Läinud aastal oli Eesti 11-dal kohal, kuid siis oli ka Ameerika hulka loetud. Ilma Ameerikata järelikult kümnendal. Tänavu võime endi üldist saavutuste tasapinna tõusu konstateerida.

Perekondades ja seltskonnas kaevatakse tihti et puuduvad mängu. Lapsed ei tea, mida mängida ja ka vanemad ei oska neid juhutada. Siin sirutab oma aitava käe praegu „Postimehe“ kirjastusel ilmunud raamat:

Karl Hintzer,

H. Treffneri asut. gümnn. võiml. õpetaja

Võimlemismängud koolidele.

Joonistused kunstnik R. Kivi'ilt.

Hind 100 marka.

Iga vanem, kes oma lapsele tahab võimaldada mõistlikku, tervet ja kasulikku ajaviidet, tutvunegu selle raamatu sisuga, mis iseene eest kõneleb, ja ostku ta siis lähemast raamatukauplusest.

SISU:

1) Lihtmängude tsükl. Jooksumängud. Kured, teele! Noodas. Öömaja. Kullimängud (3 teisendit). Musta mehe mängud (4 teisendit). Kassi- ja hiiremängud (7 teisendit). Kalurid (3 teisendit). Tühi ase ringis. Hiir jookseb. Ole väle! Pallimängud. Eelmängud (7 harjutust). Petis. Küti-pall. Pögenev pall. Ringpall. Jalgpall ringis. Seisal Surmapall. Kindluse võtmine (2 teisendit). Seisumängud. Pimesiku mängud (3 teisendit). Nöges. Nuut ringis (3 teisendit). Aednik ja varas.

2) Rühmamängude tsükl. Jooksumängud. Öö ja päev. Talumehed ja külapoisid. Võta kinni! Käes! Lihtne võidujooks. Võidujooks vahejooksudega. Teatejooks (4 teisendit). Pallimängud. Tänavpall. Teatejooksud palliga. Nöörpall. Kapteni mäng (2 teisendit). Korvpall. Võrkpall. Võistlus-maadlusmängud. Kõievedamine. Kukesõda (poistele). Ratsavõistlus.

3) Jalutuskäikudel ja väljasõitudel korraldatavad mängud. Rebasejaht. Naljaked jooksud (8 teisendit). Kütt ja metsloomad. Politsei ja röövlid. Sõjamäng. Potikuning.

„Postimehe“ raamatukauplus

Tartus, Suurturg 16. Kõne nr. 250.

Leedu ja Läti sündmused.

(E. Spordilehe Balti riikide kirjasaatjatelt).

Leedus:

Jalgpalli edu Kaunas. — Muljed Leedu võidu järele Eesti üle.

Kaunas, 16. sept. (E. Spordilehe Leedu kirjasaatjalt). Kaunas on jalgpall tänavu peale olümpia mängu saanud suure menu osaliseks. Halbadel ilmadel ja väiksetelgi võistlustel on suur pealtvaatajate hulk. Harilikudel klubide võistlustel on pealtvaatajaid 3000-nde ümber, rahvusvahelistel üle 4000-nde. Seltsid on omanud kindla aluse, kuna neil tänavusel hooajal ükski võistlus ei ole lõppenud defitsiidiga. Näituseks on Kaunase Makkabi tõusnud heaks meeskonnaks. Neil on kevadest saadik treeneriks Viini Hakoah mängija Gold, kellel Kaunase juudi selts kuus maksab 120 dollari (50.000 m. ümber). Klubi meeskondade mängu tasapind on üldiselt tõusnud ja võistlused lõpevad väiksete väravate vahedega. Suvistel võistlustel oli LFLS-il ja Kovas'el ühe palju punkte. Nüüd septembri lõpul algavad sügised võistlused. Viimastest resultaatidest on märkida, et Makkabi Klaipedas võitis sealset Spielvereinigungi 4:2, samuti on Makkabi löönud hea mänguga Kovast 3:1. Kovas—LFLS on võistelnud 1:1 (0:0). KSK (Kauno Sporto Klubas) on ka paranenud ja võitis ootamatusena Makkabit 3:2 (2:1), nii et eelduste järele tulevad sügised esivõistlused pinevad ja tasavägised.

Leedu võitu Eesti esitusmeeskonna üle võeti siin Kaunasel külmalt. Alguses kui võidu kohta jõudis Kaunasesse tele-

gramm, ei leidnud see uskujaid. Seda võitu loetakse juhuslikeks ja selle tõttu on ta oma tähtsusest suure osa kaotanud. Sest ollakse veendunud, et meie — leedulased ei vääri veel võite ja et Eesti jalgpall seisab meie omast kõrgemal. Peab ka tähendama, et Leedu—Eesti ja Kaunas—Tallinna võistluste kohta Leedu lehtedes üksikasjalikke kirjutusi ei ilmunud, kuna olid ainult kuivad resultaadid.

Meil peale jalgpalli midagi erilist ei ole. Kergetõustiku alal on ainukesteks võistlusteks esivõistlused, mille resultaadid järgmises kirjas.

Viimane jalgpalli uudis on 14. sept. matsh Makkabi—LFLS, mille ülatusena võitis Makkabi 1:0 (0:0).

S. Garbatshauskas.

Lätis:

Uus rekord kümnevõistluses.

Riia, 17. sept. (E. Spordilehe Läti kirjasaatjalt). Läti esivõistlusi 10-võistluses peeti 13. ja 14. septembril Ventpilsis (Vindavis). Osavõtjaid võistlustest oli 7. Võitjaks tuli G. Jekals, Union, 6439,655 punktiga — mis uus Läti rekord. Võitja üksikud tagajärjed olid: 100 mtr. — 11,4; kaugushüpe — 6,48,5; kuulitõuge — 11,12; kõrgushüpe — 1,68; 400 mtr. — 56,6; 110 mtr. tõkkeid — 16,6; kettaheide — 37,15; teivashüpe — 2,80; odaviske — 43,82 ja 1500 mtr. 5,13,0. Teiseks tuli Bundscha 5841,14 p. ja kolmandaks Dimse 5447,95 p. Mõlemad sõjaväe spordiklubist.

Ad. Plum.

gitud. Arsenal, kes läinud hooajal teise klassi langemise kartuse all oli, seisab praegu esimeste ridades. Kolmes klassis Londoni 11 meeskonna poolt peetud võistlustest võitsid nad 5, viigile mängisid 3 ja kaotasid 3.

Sensatsiooniline mäng

oli Bolton Wanderers'i ja teisest klassist 1-sesse tõusnud Bury vahel. 36.000 pealtvaatajat olid matshi täielikult kiindunud. Üllatus järgnes üllatusele. Mäng oli ainult ¼ minutit kestnud, kui langes esimene värav. Pool minutit hiljem tasuti see. 5 minutit edasi uus värav ja 11 min. tasuti see. Pineva mängu juures löödi veel 2 väravat ja lõpu seis tuli 3:3. Bury esitas end 1. klassis kõige paremalt.

Cup-finalistide matsh

oli Birminghamis. Kohtasid käesoleva aasta algul Inglise suures karika finaalis olnud meeskonnad Aston Villa ja Newcastle United. Nüüdsel mängul oli 45.000 pealtvaataja juuresolekul sama atmosfäär kui varem — karika finaalmatshil. Kuid mäng tõi mõninga pettumuse, kuna see lõppes väravateta — 0:0. Mõlema poole kaitse oli edurivide jaoks liialt tugev. Siiski oli Aston Villal rohkem shansse.

Londoni meeskondade edu.

Arsenal (London) püüdis võitu Liverpooli üle. Arsenalil oli 5—6 head shanssi, millest kaks kasutati. Resultaat 2:0 Arsenali heaks.

Tottenham (London) jõudis Notts County'lt välja tuua ainult viigi 0:0. Tempo oli stardist finishini erakordselt kiire. Oli rohkelt mängijate vigastusi, nii et koosseisusid korduvalt muudeti. Väravateta mängu suureks põhjuseks olid mõlema poole head väravavahid.

Westham United (London) lõi Blackburn Roversi 1:0. Westham oli absoluutselt ülekaalus, kuid saatusest kiusatuna ei saanud oma kontole kanda üle ühe värava.

Üllatusi.

Nagu varem esmaspäeval, nii tõi ka uus esmaspäev 8. sept. mängudes üllatusi. Rida meeskondi said oma esimese kaotuse. Nii Cardiff City, Walesi parem meeskond, kaotas Sheffield United'ile 0:1. Samuti sai ka Aston Villa esimese kaotuse. Tema taltsutaja oli uus 1-klassi meeskond Bury, kes mängust võiduga 4:3 välja tuli.

Esimene mäng nim. meeskondade vahel lõppes 3:3, nii et kahel mängul kokku 13 väravat löödi. Bury mängustandardi peetakse praegu hästi kõrgel seisvaks. Samuti kaotas esmakordselt Tottenham — ja seda Westbromwich Albionile, kes saavutas omale nüüd esimese võidu 2:0.

Chelsea lõi tugevalt 4:0 Leicester City't. Kõik väravad tegi Chelsea tsentriforward Whitton.

Huddersfield Town saavutas oma neljanda võidu liigies Nottingham Foresti 1:0.

Praegu seisab 1. klassi esotsas Huddersfield Town 8 punktiga, talle järgnevad Arsenal ja Westham United.

Inglise võistlused.

Uuesti Londoni meeskondade suur tagajärjekus.

Inglise võistlustelt: Cooper, Swindon Towni tsentriforward, lööb peaga otsustava värava Crystal Palace'i värku.

London, 10. sept. (E. Spordilehe kirjasaatjalt). Kunagi varem ei ole Londoni meeskonnad hooaja algul saavutanud tänavusele sarnanevat edu. Lon-

doni kolme esimese klassi meeskonna start on hiilgav. Meeskonnad ei ole seni ühtki kaotust saanud. Seni peetud 8-sast võistlusest on 7 võidetud ja 1 viigile män-

Välismailt.

Veel Nurmi—Ritola kaksikvõistlustest.

5000 mtr. jookssti, nagu meie eelmises lehes juba teatasime, 13. septembril Turus ja andis Nurmile kerge võidu 14.43,8-ga Ritola 15.03,8 vastu. Jooksust on märkida, et Ritola vedas kuni 2800 meetrini, siis läks Nurmi mööda ja jättis kergelt Ritola maha. Ritola vedades läks 1-ne kilomeeter 2.50,5, 2-ne 3.01,4, 3-as 3.07. Nurmil vedama minnes muutus tempo — 4-as kilomeeter kestis 2.49,0 ja viies 2.55,9.

Järgmisel päeval Tampere jooksud 10.000 mtr. võitis jälle Nurmi ajaga 30.20,9 Ritola 30.44,5 vastu. Võistluse alustas jällegi Ritola kõva vedamisega, mis 3½ kilomeetrit kestis. Siis läheb Nurmi mööda ja jätab juba tuntava vahemaa, kuid jääb jälle ootama ja laseb Ritola juhtima minna. 5 kilomeetrit jooksevad mõlemad seltsis 15.12,8, siis läheb Nurmi oma tempoga ette ja jätab Ritola samm-sammult maha. Teine 5 kilomeetrit läheb Nurmil rutem — 15.08,1. Sel võistlusel mängis Nurmi täielikult Ritolaga ja oleks võinud maa nähtavasti alla 30 min. katta.

Elias Katz,

Soome juudisoost suurjooksja, on võitnud Hannoveris 3000 mtr. 8.46,4. Tunnilise vaheaja järele jooksis ta 3000 mtr. uuesti teatejooksu meeskonna vastu ja näitas aega 8.55,0.

Yvjö Ekqvisti 65.33

odaviskes on saavutatud Turus esimese viskega. Teine viske oli 64 ja 3 järgmist ka üle 60 mtr. joone. Viskeid soodustas vist pärituul.

Stenroos Kopenhaagenis.

13. sept. jooksis Stenroos Kopenhaagenis 20 kilomeetrit ja võitis ajaga 1.08.13,0. Stenroosi konkurendiks oli maratonimeister Axel Jensen, kes talle 10 kilomeetrit järele pidas, kuid siis tuntuvalt maha jäi. Pealtvaatajaid 7000.

Rootsi keskkoolide esivõistlused

möödusid läinud nädalal Stokholmis üle 1000 osavõtjaga ja kohutavalt heade tagajärgedega. Sellena tuleb näit. 17-aastase H. Janssoni kõrgushüpet 1.87 ja 15-aastase H. Advefssoni 1.80 nimetada. Teised paremad saavutused on: teivashüpe — H. Lindblad ja H. Jansson 3.40; 100 mtr. — Linton 10,9; 110 mtr. tõkkeid H. Lindström ja N. Bergström 16,7; kaugushüpe — H. Jansson 6.75; 60 mtr. naistele — V. Jacobsson 8,2.

G. Kinn maratoni hästi jooksnud.

Rootsi maratoni esivõistluse on võitnud G. Kinn suurepäralise ajaga 2.30.31. Maa pikkus oli 40.200 mt. Teiseks tuli Olsson 2.44.15,2; kolmandaks Gustafsson 2.46.48; neljandaks Grüner 2.47.46.

10-võistluse meistriks tuli ootamatult B. Fasten 6708,775 punktiga. H. Jansson jäi teiseks 6419,93 p.; kolmandaks A. Larsson 6237,64 p. Fasteni üksiktagajärjed olid: 100 mt. 12,5, kaugus 6,22, kuul 11,68,

kõrgus 1,70, 400 mt. 55,0, tõkked 18,0, ketas 38,22, teivas 2,90, oda 51,45, 1500 mt. 4.26,3.

Vide võitnud hõlpsalt Dicksoni pokaali.

Linnea rahvusvahelistel võistlustel Stokholmis võitis E. Vide hõlpsalt Dicksoni pokaali, kuid ajad selle juures ei olnud kõige paremad. Tagajärjed: 100 mt. Lindqvist 11,1; 400 mt. Branting 51,3; 1609 mt. Vide 4.25,8; 3000 mt. junioridele Blom 9,12; 800 mt. junioridele 2.02,3; kaugus Nilsson 6,54; kõrgus Johansson 1,80; oda: 1) Blomqvist 61,82; 2) Sundé (Norra) 61,03 (parem kui Norra senine rekord); 200 mt. Österdahl 22,0; 3000 mt. Vide 8.51,5; 10×100 mt. Göta 1.51,1 (Rootsi rekord).

Kristiaania Tjalve—Stokholmi Göta

seltside vaheline kergejõustiku võistlus, mis peeti Kristiaanias, andis häid tagajärgi. Bruusgaard, Norra, jooksis 1500 mt. uue Norra rekordi 4.04,5. Sverre Hansen, Norra, hüppas kaugust 7,27. Üks üleastunud hüpe oli 7,42. Hoff, Norra, jooksis 100 mt. hea ajaga 10,9 ja võitis ka 200 mt. ajaga 22,5. Sundé, Norra, heitis tänavu kolmandat korda oda üle 60-ne. Ta seekordne tagajärg 60,49. Askildt, Norra, võitis kettaheite 43,85. Punktidega tuli võitjaks Göta 42-ga Tjalve 26-e vastu.

Pariisi võistlustel

on saavutatud järgmisi tagajärgi: 1000 mt. Viriath 2.30,4 (uus Prantsuse rek.); teine Bontemps 2.32,6; 100 mt. Rousseau 11,2; kaugushüpe Cator (Haiti) 6,90; teine Couillaud 6,80, kolmas Wilhelm 6,59; 5000 mt. Marchal 16.06,2; 110 mt. tõkkeid Marchand 17,2; odaviske Wogeliens 39,99; kuulitõuge Paoli 13,68; kõrgushüpe Guiloux 1,80.

Hubert Houben

on võistlustel Bochumis jooksnud 100 mt. 10,6 ja löönud Saksa rekordi 50 mt. jooksus. See rekord püsis 31 aastat Doerry käes ajaga 5,6. Nüüdne Houbeni saavutus oli 5,4. Teised tagajärjed: 400 mt. Wellenreuter 51,1; 800 mt. Osterhoff 2,06; kaugushüpe Dobermann 6,84; teivashüpe Baltes 3,56; odaviske dr. Schlünder 55,12.

Itaalia maratoni,

mis peeti 14. sept. Florentsis, võitis Bertini keskpärase ajaga 3.00.03,6. Teine ja kolmas Magnoletti ja Tosti. Maa pikkus oli 42.750. Käimine sama maa pikkuses võitis Pavesi 4.45.00.

Naiste kergespordi maavõistlus Tsheho-Slovakkia—Prantsuse

peeti 14. sept. Pariisi Pershingi staadionis. Võistluse võitis Prantsuse 56 punktiga Tsheho-Slovakkia 41 vastu. Võistlustel seati 3 ilma- ja 2 Prantsuse rekordi.

Lucienne Vellu (Pr.) heitis ketast 30,22. Senine rekord — Morrise päralt, oli 30,09. 880 yardi käimises näitas proua Regel (Pr.) aega 4.13 (end. ilmarekord Miss Trickey 4.17,4). 120 yardi tõkkejooksu ilmarekordi, mis inglanna Linesi käes ajaga 18,8, hävitas Edith Alanze (Pr.) 17,8. Lõpuks jooksis Radideau 80 mt. 10,2 ja

200 mt. 26,4, mis on uued Prantsuse rekordid.

Teised paremad tagajärjed: kõrgushüpe Patouillet (Pr.) 1,40; oda Olmerova (Tsh.-Slov.) 47,02; kaugus Mejzlikova (Tsh.-Slovakkia) 5,09.

Helsingi Kisa-Veikot'i sügisvõistlustel

saavutati järgmisi tagajärgi: 60 mt.: J. Helle 6,9 (sama kui Soome rekord); 100 mt. J. Helle 11,3; 400 mt. F. Hildén 51,8; 1000 mt. H. Ekqvist 2.37,2; 1500 mt. A. Peussa 4.08,6; 10.000 mt. V. Kokko 33,34; tunnijooks Albin Stenroos 17,758 mt.; 4×100 mt. teatejooks HKV (Järnefeldt, Koponen, Husgafvel, Vahander) 43,3 (uus Soome rek.); kaugushüpe L. Virtanen 6,66; kõrgushüpe A. Tigerstedt 1,70; teivashüpe J. Ruoho 3,30; kolmik hüpe Saarikoski 13,61; kuulitõuge H. Torpo 14,21; kettaheide E. Niklander 43,50; odaviske P. Johansson 58,81; vasaraheide E. Erikson 47,86.

Soome tööväe kergespordi tagajärjed.

Soome tööväelased on käesoleval hooajal kergespordis näidanud häid tagajärgi, mida siin toome: 100 m. E. Virta 11,3 (tööväe liidu uus rek.); 400 m. E. Virta 50,7; 800 m. M. Rutanen 2.00,3; 5000 m. Y. Jokela 15.27,5; tunnijooks J. Rötö 17.287 m.; 110 m. tõkkeid O. Heinänen 17,8; kaugus O. Heinänen 6,78; kõrgus O. Heinänen 1,76; teivas N. Kristofferson 3,40; kuul V. Ahlroth 12,59; ketas A. Nordström 38,91.

Hels. Jyry 14. sept. võistlustel jooksis E. Virta 200 mt. 22,9 ja 400 mt. 50,3. E. Borg võitis 800 ja 1500 m. ajaga vastavalt 1.58,1 ja 4.02,5. Mõlemad viimased resultaadid on Soome tööväe liidu uued rekordid. Maratoni võitis Laaksonen 2.42.44,5. 80 km. rattasõidu võitis Aberg 2.48.30,5.

Ameerika võitnud 10-ndat korda Dawise pokaali.

Maailma suurima tennise auhinna — Davise pokaali on lõpuvõistluses Austraalia ja Ameerika vahel võitnud y a n k e e' d. Lõpuvõistluste tagajärjed olid: ameeriklane Tilden võitis austraallast O'Hara Wood'i 6—2, 6—1, 6—1 ja ameeriklane Richards austraallast Pattersoni 6—3, 7—5, 6—4. Dawise pokaal pandi välja 1900. a. ja on igavesti rändav auhind. Tänavusega kokku on Ameerika auhinda võitnud 10 korda.

6-päeva rattavõistlused Rootsis.

Rootsis peeti suuri maantee jalgrattavõistlusi, mis kestsid 6 päeva. Võistluse lõpetasid 13 meest. Võitis E. Bolin, kes 1600 km. pika võistlusmaa kattis 61 t. 03 min. 44,1 sekundiga. Seega keskmine kiirus 25 km. ümber tunnis. Tähelepanuväärne on, et kuuendaks tuli H. Moren, kes 47 a. vana. Ta aeg oli 63.05.44,0.

Varssavi jalgpall.

Poola jalgpalli esivõistluste Varssavi ringkonnas on seis järgmine: 1. Warszawa 4 mängu, 7 punkti; 2. Polonia 3 mängu, 6 p.; 3. Varsovia 3 m., 3 p.; 4. Czarni 3 m., 2 p., 5. Legja 3 mängu, 0 p., 6. ASZ 3 m., 0 p.

Eesti sportlaste võidud Soomes ja Poolas.

Helsingi JFK rahvusvahelised võistlused.

Klumbergil Eesti rekord kolmikhüppes.

Laupäeval ja pühapäeval korraldas Helsingi IFK (Idrottsföreningen Kamraterna) kergejõustiku võistlusi, millele rahvusvahelikkust andsid meie sportlased A. Klumberg, J. Villemson ja H. Küttim.

Laupäevased tagajärjed olid:

Kuulitõuge: 1. Torpo 14.33; 2. Ilomaa 13.56; 3. Klumberg 13.17. Kaugushüpe: 1. Klumberg 6.92; 2. Rainio 6.79; 3. Virtanen 6.74. 200 mtr.: 1. Vilén 22,6; 2. Aström 22,7; 3. Husgafvel. Eeljooksus: Küttim 23,7. 1500 mtr.: 1. Rissanen 4.11,5; 2. Helgas 4.15,5; 3. Leimo 4.17,7; 4. Villemson 4.18,5. Odaviskite käega: 1. Ekqvist 105.36 (61.93); 2. Huusari 101.00 (55.36); 3. Johansson 100.22 (58.68). Kõrgushüpe: 1. Kekkonen 1.80; 2. Gädda 1.75; 3. Gerasimovitsch 1.75. Klumberg 1.70. Raskusheide: 1. Eriksson 9.81; 2. Pettersson 9.78. 5000 mtr.: 1. Rossi 16.32,6; 2. Blomqvist 16.44,9. 4×400 mtr.: IFK 3.37,2.

Pühapäeval olid tagajärjed:

100 mtr.: 1. Husgafvel 11,0; 2. Halme; 3. Aström; Küttim eeljooksus 11,6. 400 mtr.: 1. Vilén 50,3. 2. Aström 51,7; 3. Donner 52,8; 4. Küttim. 800 mtr.: 1. Hildén 2. 01,4; 2. Leimo 2.02,3; 3. Villemson 2.03,3. 110 mtr. tõkkeid: 1. Vilén 16,0; 2. Küttim 17,3 (Eesti rekordist parem); 3. Huusari. Kettaheide: 1. Niittymaa 42.89; 2. Klumberg 40.19. Odaviskite tug. käega: 1. Ekqvist 63.19; 2. Klumberg 58.56; 3. Johansson 58.27; Kolmikhüpe: 1. Rainio 14.64; 2. Klumberg 14.33 (Uus Eesti rekord). Teivashüpe: 1. Ruoho 3.40; 2. Nikander 3.20; 3. Huusari 3.20. Vasaraheide: Erikson 44.01.

Aleksander Klumberg,

tõukas Helsingi JFK sügisvõistlustel kuuli üle 13-ne meetri. Seni oli H. Tammer hooaja kohta ainuke mees üle 13-ne.

Varssavi üliõpilaste olümpiaad.

Eesti kolmandal kohal.

Üleilmilise üliõpilaste kongressiga ühenduses peeti Varssavis üliõpilaste olümpiaadi, kus ka Eesti sportlased-üliõpilased Ever, Tiisfeldt, Jaanvaldt, Teinburg kergejõustikus ja Rubli ja Lukk tennisemängus osa võtsid. Nende poolt saavutatud paremad tagajärjed olid: Ever — kaugushüppes esimene 6.55, kõrgushüppes esimene 1.78, teivashüppes esimene

Valter Ever,

kolmekordne võitja Varssavi üliõpilaste olümpiaadil.

3.40 ja kolmikhüppes teine; Neumann — teivashüppes kolmas 3.20, kaugushüppes teine, kuulitõukes kolmas, tõkkejooksus teine 17,2 (parem Eesti rekordist); Tiisfeldt — 800 mtr.-is kolmas 2.02,0, 1500 mtr.-is esimene 4.16,0, 3000 mtr.-is kolmas 9.40,2, 5000 mtr.-is teine 17.41,4; Jaanvaldt — 400 mtr.-is kolmas 53,2. 4×100 meetris tuli Eesti meeskond teiseks ajaga 46,4 ja 4×400 meetris kolmandaks 3.42,0.

Tennisemängus tulid Rubli—Lukk esimeseks.

Rahvuste punktid: Poola 66, Prantsuse 44 ja Eesti 37.

Eesti maadlejad edukad Soomes.

Helsingi atleetklubi poolt korraldatud rahvusvahelistel maadlusvõistlustel võitsid V. Väli ja R. Loo (Sport) kolmandad auhinnad sulg- ja poolraskes kaalus.

Paremad tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

V. Karja tän. 5, Tallinas.

Daani—Norra 3:1.

Nim, maavõistlus jalgpallis peeti Kristiaanias 12.000-nde pealtvaataja ees. Matshil viibis ka Norra troonipärija. Väli oli vihmadest väga halb. Norralased saavutavad esimese värava, millele daanlased kolmega vastavad. Teine poolaeg lõpeb 0:0. Daanlastele oli see teenitud võit.

Austria—Ungari 2:1.

Viinis oli sel jalgpalli maavõistlusel 45.000 pealtvaatajat. Esimene poolaeg 1:1, väravad Horvath Austria eest 40. minutil, siis Orth Ungari eest. Võistluse lõpul saab Austria oma heaks vabalöögi, mille Vessely õnnestanult sisse lööb. Sellega saavutas Austria järjekorra poolest 54. maavõistlusel Austria—Ungari võidu. Matsh enesest ei olnud kõige huvipakkuvam. Palli käsituses olid paremad ungarlased, hoogsuses ja ka dribblingus selle vastu austrialased. Kohtunikuks oli belglane Barette, kellega austrialased rahul olid, ungarlased aga mitte.

Hels. Jalkapalloklubi Soome meistri-võistlustest välja löödud.

Soome jalgpalli esivõistluste tsükklis peetud esimene kohtamine HJK ja KJF vahel lõppes üllatuslikult 2:2. Kiffenil puudus ainult juuksekarv võidust. Uus matsh oli veel üllatavam. HJK käes oli 75 prots. mängust, kuid selle peale vaatamata võitis Kiffen 1:0. Pall põrkas alla lati külge, võrk oli lähedal ja pall tuli värava joone ette tagasi. Vahekohtunikuks oli Palloseura mees Linna. Suomen Urheilulehti arvab, et Soomes seni ühtki meistri-võistluste mängu ei ole võidetud nii halva väravaga. Meistrivõistluste teised tagajärjed: Vasa ma — Vaasa JFK 6:0 (3:0). Turu JFK — Turu Palloseura 4:0 (2:0). Vasa ma — VJS 3:0 (2:0), millega Vasa võitis Soome põhjamaa finaali. Viiburis sealne Sudet ja Reipas mängisid 0:0. Kokkola Palloseura — Vasa Vasa 2:1 (1:1). Turu JFK — Tampere Palloilijat 5:1.

Meistrivõistlustest osavõtjate üldine arv oli 18. Oodatavaks meistriks peetakse Hels. Palloseurat.

Välismaade jalgpalliresultaadid.

Viinis Simering võitis Hakoah väravaterikka ja pineva mängu järele 7:6. Pealtvaatajaid 18.000. — Rapid — Wiener Sportklub 4:1, 18.000 pealtvaat. — Simering — Wiener Sportklub 3:2, 20.000 pealtvaatajat. — Hakoah — Rapid 7:3, 20.000 pealtvaatajat. Esimese 10 minuti järele oli Rapid võidus 3:1, kuid siis pääses Hakoah suures tempos lahti, lõpetas poolaja 3:3 ja võitis lõpuks 7:3. Võistlus oli Viini kohta üks haruldasematest ja kõige huvitavamatest. Hakoah vasak sisemine Eisenhofer, kes Ungari olümpia meeskonnas kaasa võistles, tegi 4 väravat.

Ungari meistri-võistlustel töid üllatusi. Tagajärjed: FTC — Kispesti A. C. 2:0; VAC — UTE 2:0 (!); Törekves — ülilool 9:0; 3. ja oskond — Zuglo 1:1.

Poolas võitis Praaga DFC Krakovi Cracoviat kergelt 4:0 (2:0), teine mäng sama meeskondade vahel lõppes samuti DFC heaks 3:2.

Klumbergile annetati eriauhind veel kui parimale sportlasele väljal.

Mitmesugust.

Hackenschmidt Viinis.

Üks Eesti suurtest atleetidest, kel praegugi tuntud nimi välismaal ja kodumaale mälestusi jätnud, on Gerg Hackenschmidt. Ta oli väljapaistev maadleja ja tõstja. Enne suurt ilmasõda jättis Hackenschmidt sportimise. Teated kõnelesid, et ta naiste lemmikuna abiellunud ühe rikka inglannaga ja avanud Inglismaal teraskirjutussulgede vabriku. Ta kaup olevat kõrgelt lugupeetud, seda on meile tõendanud vähemalt üks Leedu spordiajakirjanik. Nimelt kinnitas ta, et Leedus tarvitavat enamuses ainult Hackenschmidt'i sulgi, mis Inglismaalt sisse veetud.

1920. a. sündis Antwerpeni mängudel, kui Lossmann maratoni jooksis, üks salapärase lugu, mis jälle Hackenschmidt'i nimega seotud. Jüri, kes Antwerpenis maratonis teatavasti teiseks tuli, oli parajasti poolel teel (20 kilomeetri peal), kui üks tee juures seisev kogukas mees talt küsis: „Kas sa oled eestlane?“ Jüri jaatas, mille peale mees vastu müristas: „Tubli, mina olen Hackenschmidt, jookse edasi!“

Edasi puudusid teated Hackenschmidtist. Käesoleva aasta algul oli E. Spordilehe olümpia mängude erikirjasaatja Pariisis ja seal leidis ta Pariisi Vene lehe spordirubriigist, et Hackenschmidt olevat Inglismaalt saabunud Pariisi. Meie reporter asus Hackenschmidt'i jälgile, kuid muidu õnnetähe all töötades, ei saavutanud ta seekord kuigi palju. Jälgimisel sattus ta Pariisi Vene spordiseltsi esimehe peale, kes Hackenschmidtiga koos oli olnud. See venelane kinnitas, et H. on soliid rahamees, peab lugu reisimisest ja tunneb praegu huvi hingeteaduse vastu. Reporter sai Hackenschmidt'i Pariisi aadressi ühte toredasse hotelli, kuid sinna minemul oli Hackenschmidt juba edasi reisinud Kesk-Euroopa poole.

Nüüd teatab Viini Sport-Tagblatti 12. sept. number, et „Hackenschmidt on Viinis“. Leht kirjutab, et ilmameister on seal ühe atleetklubi harjutusel kaasa teinud tõstmist. Hackenschmidt omab 47 eluaasta

peale vaatamata ideaalset ja jõust voolavat keha. Kolm aastat varemalt on H. ka Viinis olnud, oli siis ka ühel treeningul ja ütelnud ka müüd: Mind tõmbab alati tõstekangi juure, niipea kui ma Viini tulen! Paljuaastase vaheaja peale vaatamata on Georg rebinud nii vasaku kui ka paremaga 50, 55 ja 60 kg. ja surus äärmiselt puhtalt 80 kg.

Muidugi jääme ootama uusi teateid Hackenschmidtist.

Järjest kasvav jalgpallitagajärg.

See on viimase Spordi-Kalevi kohtamise tagajärg. Kalevi meeskond, kes mängu katkestas ja väljalt lahkus, palub jalgpalli liitu mängu tühistada 0:0 peale, vahekohtunik peab mängu tegelikult tagajärjeks 1:0, Sport leiab loomulikuks vahekorra 2:0, millisena liidu juhatus tagajärge kinnitada palub. Vahekohtunikude kolleegium aga toimides määruste põhjal, näeb ühe poole väljalt lahkumise puhul kaotust

tagajärjega 3:0 lahkujate kahjuks. See transformatsioon on sündinud nädalaga, kuid mis aasta jooksul veel juure võib sündida, on tuleviku saladuse kätte all...

„Jan Jaago ja Veinura“.

Berliini Sportblatti 16. sept. number teatab, et Berliinis septembris seelses Buschi tsirkuses algavad „suured maadlejate võistlused“, mis seista rahvusvah. maadlejate liidu valve all (!). Osavõtjate seas on Saksa lehe tunnustusel väga kõlarikkad nimed: raskekaalu ilmameister Jan Jaago ja keskkalu ilmameister Veinura, edasi ilmameistrid Schvarz ja Oskar Sirk.

Sellest neljast kõlarikkast nimest on kolm Eesti omad: „Jan“ Jaago, Veinura (peab olema Veimann, kuid talte tehtavat reklaami kui jaapanlasele!), ja tartlane Sirk. Nii siis — suur menu.

Tunnijooksu ilmarekordi kohta on Nurmj Sportblatti teatel avaldanud, et ta sellele rekordile ei taha kallale tungida, kuna ta selle omaniku — hiilgusriikka prantslase Jean Bouini mälestust austab.

SPORDI-, MÄNGU- JA VÕIMLEMISTARBED.

A.-S. BALTI SPORDIRIISTADEVABRIK
TARTUS.

Kontor: Tartu, Aurulaeva tän. 7, telefon 1-87.

Ladu: Tartu, RÜÜfli tän. 9, telefon 6-02.

Esitaja Tallinnas: o.-ü. „ESTO“,

∴ Tallinn, Pikk tän., 47, telefon 10-02. ∴

KESKNÄDALAL, 24. SEPT. KALEVI VÄLJAL K. 4.30 M. P.
ESIVÕISTLUSTE TSÜKLI 1. KLASSIS

V.S. SPORT-T.J.K.

PÄÄSETÄHED: ISTEKOHAD MK. 100.—
SEISUKOHAD „ 50.—
KOOLIÕPILASED } „ 25.—
SÕDURID }

E. J. LIIT.

JALGPALLILIIDU AMETLIKUD TEADAANDED.

Ringkirjaliselt kõigile EJL liigetele.

E. J. L. juhatusel on au teatada, et pühapäeval, 12. oktoobril s. a. kell 11 hommikul peetakse E. s. s. „Kalevi“ võimlemissaalis (Gonsiori t. 4) erakorraline **asemikkudekogu koosolek**, järgmise päevakorraga:

1. Koosoleku juhatusel valimine.
2. Eelmise koosoleku protokolli kinnitamine.
3. E. spordi keskliidu ettepaneku harutamise 10% maksu asjus.
4. Keskliidu valitud asemikkudele juhtnõuandmine.
5. Võistluste kohta sisseantavate protestide kaudsiooni summa kindlaksmääramine.
6. Valimised.
7. Jooksvad asjad.

Päevakorra küsimuse tähtsuse tõttu on soovitatav, et kõikide seltside asemikud ilmuksid koosolekule, mis annaks võimalust küsimuste kõige ulatuslisemaks otsustamiseks.

Kui kutses tähendatud ajaks nõuetav arv liidu liikmeid (seltside asemikke) kokku ei ole tulnud, peetakse järgmine asemikkogu koosolek sama päevakorraga pool tundi hiljem. (Liidu põhikirja § 21.)

Asemikkudekogu koosolekule sõitvatele asemikkudele tuleb endid varustada seltsi (organisatsiooni) poolt volikirjaga, mida esitada liidu büroos, koosoleku saali pääsetähe saamiseks, ja jääb

kõige lugupidamisega

Eesti Jalgpalli Liit.

Esimees: A. Lugenberg.

Sekretär: E. Lepp.

Tallinnas, 18. sept. 1924.

Esivõistluste 10.—21. sept. mängude tagajärjed

on jalgpalliliit kinnitanud järgmiselt:

10. sept. 2. kl. V. S. Sport — T. S. Võitleja 9:0 (5:0).

10. sept. 3. kl. V. S. Sport — T. S. Võitleja 10:1 (6:0).

12. sept. 2. kl. Kalev — TJK 3:0 (0:0).

13. sept. 3. kl. Kalev — loobumisvõit T. S. Võitleja üle.

13. sept. 4. kl. T. S. Võitleja — Floora 4:0 (2:0).

14. sept. 3. kl. V. S. Sport — Olümpia 4:0 (0:0).

14. sept. 3. kl. Nõmme Kalju — Bevetesso 2:0 (0:0).

14. sept. 4. kl. Jõeletime Ühendus — Keila Spordiring 3:1 (0:1).

14. sept. 3. kl. Sindi Kalju — Pärnu Tervis 3:0 (0:0).

18. sept. 4. kl. V. S. Sport — Kalev 2:0 (1:0).

18. sept. 4. kl. Floora — Makkabi 2:1 (0:0).

19. sept. 4. kl. Kalev — T. S. Võitleja 1:1 (0:0).

20. sept. 4. kl. Sport — Olümpia 2:1 (1:0).

21. sept. 4. kl. Kalev T. S. Võitleja 5:1 (3:0).

21. sept. 3. kl. Nõmme Kalju (Harjumaa) — Sindi Kalju (Pärnumaa) 6:0 (3:0).

21. sept. 1. kl. TJK — loobumisvõit Narva Võitleja üle.

7. sept. 2. kl. võistluse Rakvere Kalev — Narva Võitleja kohta mõlemale meeskonnale kaotus registreerimata ja ülesandmata mängijatega esimese eest.

Tallinnas, 22. sept. 1924. a.

Eesti Jalgpalli Liit.

Esimees: A. Lugenberg.

Sekretär: E. Lepp.

Esivõistluselt väljakukunuks lugeda:

Tallinn:

2. kl. TJK.

3. kl. T. S. Võitleja ja Olümpia.

4. kl. Makkabi.

Harjumaa:

3. kl. Bevetesso (Baltiski vabatahtl. tuletõrje seltsi spordi osakond).

4. kl. Keila Spordiring.

Järvamaa:

3. kl. Türi Spordiring.

Pärnumaa:

3. kl. Pärnu Tervis ja Sindi Kalju.

Virumaa:

1. kl. Narva Võitleja.

2. kl. Narva Võitleja ja Rakvere Kalev.

Tallinnas, 22. sept. 1924. a.

Eesti Jalgpalli Liit.

Esimees: A. Lugenberg.

Sekretär: E. Lepp.

Esivõistluste 3-da ringi võistluste tähtpäevad

määras jalgpalliliit kindlaks järgmiselt:

24. sept. 1. kl. V. S. Sport — TJK kell 4.30 p. l. Kalevi väljal.

24. sept. 3. kl. Kalev — Sport k. 4.30 p. l. Spordi väljal.

25. sept. 2. kl. Floora — T. S. Võitleja k. 4.30 p. l. Kalevi väljal.

25. sept. 4. kl. T. S. Võitleja — Olümpia k. 4.30 p. l. Spordi väljal.

26. sept. 3. kl. Kalev — Floora k. 4.30 p. l. Spordi väljal.

27. sept. 2. kl. Floora — V. S. Sport k. 4.30 p. l. Kalevi väljal.

27. sept. 4. kl. Floora — Kalev k. 4.30 p. l. Spordi väljal.

28. sept. 3. kl. V. S. Sport — Floora k. 10 homm. Spordi väljal.

28. sept. 2. kl. Viljandi Spordiühing (Viljandimaa) — Narva Kalev (Virumaa) kell 12 p. Kalevi väljal.

28. sept. 4. kl. Jõeletime Ühendus — Nõmme Kalju k. 12 p. Spordi väljal.

28. sept. 3. kl. Nõmme Kalju (Harjumaa) — Viljandi Spordiühing (Viljandimaa) k. 2 p. Spordi väljal.

28. sept. 1. kl. Kalev — Spordi ja TJK vahelise võistluse võitja kell 4 p. l. Kalevi väljal.

29. sept. 4. kl. V. S. Sport — Kalevi ja Floora vahelise võistluse võitja k. 4.30 p. Kalevi väljal.

Tallinnas, 22. sept. 1924. a.

Eesti Jalgpalli Liit.

Esimees: A. Lugenberg.

Sekretär: E. Lepp.

Rätsepatarvete kauplus

Tallinnas, Suur Karja tän. nr. 10, telef. 974.

Juhin tähelepanu, et on kohale jõudnud:

latsi siid, lasting serge.

Peale selle soovitan ladust

ülrikonna- ja palituriet.

Nõöpe igas suuruses, haake

ja snalle jne.

Müük suurel ja väiksel arvul.

Aupaklikult

S. S. Orloff.

**Kõrgesse klassi kuuluvaks
jalgpallimeheks
võib tõusta ainult see, kes
järjekindlalt sööb šokolaadi**

Saku õlletehas A.-S.

soovitab oma

ÕLUT JA MÕDU

tuntud võistlemata headuses.

SAADA IGALPOOL.